

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
3 AVGUST 1934Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćajuGOD. V
BROJ 32

Pokrajinski slet u Zagrebu

Pozdrav Sokolstvu

Dragi brate i draga sestro!

Zurimo se, da Ti zaželimo bratski: Dobro nam došao, i da Te srdačno pozdravimo. Želimo, da Ti boravak među nama bude ugodan. Potrudili smo se da spremimo sve ono, što smo mogli predmnevati, da će Ti biti drago naći. Ako sve ne bude onako, kako si sam očekivao, ne zameri nam: teško je pogoditi želje tolikih tisuća. Seti se, da kao Sokoli, pojedinci tonemo u celinu, da tu celinu i njene interese treba zadovoljiti, i da pred interesima zajednice mora da uzmakne interes pojedinaca.

Pre stotinu godina skupila se u našem gradu mala četa, koja je nošena ilirskim zanosom pronela Slovenskim Jugom misao narodnog jedinstva. Kao i svako drugo ljudsko nastojanje, i ova je njihova velika misao rasla i slabila. Nabujala u ogroman pokret, 1848 drmla je temeljima tudinskoga carstva. Pomladena, pod jugoslovenskim imenom, šezdesetih godina, zahvatila je i ponela velikim oduševljenjem malo ne sve kulturne pregoce Slovenskog Juga. A kada je nastao veliki rat, osvajala je ta misao položaje s jedne i s druge strane fronta u bratski zagrljaj.

Ogromna je snaga našeg narodnog jedinstva!

Za nj su radila mnoga pokolenja, za pobjedu izdržane su mnoge borbe, doprinešene mnoge žrtve. Sve to, da pokolenja, koja dođu ne budu ovisna ni od koga, nego o svojoj vrednosti i snazi. I svi oni, koji su za ovo živeli, sve žrtve podnesene za narodno i državno jedinstvo, pitaju nas, što mora da učini za to jedinstvo svaki pravi rodoljub. A i pokolenja koja dolaze odgovaraju na pitanje, da li žele ujedinitu domovinu, ili život razdvojene i posvađane braće, tuđeg roblja?

U gradu Zagrebu, u kolevci jugoslovenske narodne i državne misli, mi — dragi brate — želimo, da utvrdimo svoju čvrstu volju, da poslušamo one koji su za jedinstvo živeli, da pazimo na one, koji će istom doći, i da po kucaju svoga srca ponovimo svoj sokolski zavet: »Bićemo verni narodnom i državnom jedinstvu do zadnjeg daha svoga. Bez kompromisa! Spremnii pod barjacom svoga junačkoga Kralja u svakoj prilici i neprilici, bez krzmanja gotovi da za ovu misao sve svoje damo, pa i svoje živote kada ustreba«.

Ovo ponavljamo u gradu, koji gleda na tri fronte, da ohladimo krvicu onih, koji sumnjaju u to. Na svima i svakome je, da nas dobro razume.

Draga sestro i dragi brate!

Pozdravljamo jednako srdačno sve naše goste: i Vas s Visle i Vardara, i s Labe i Dunava, i s Marice i Drave, i s Mure i Neretve, sa svih reka i svih mora slovenskih, a i braću iz široke Rusije, Sokolove izbeglice, koji nadoše utočišta u našim slovenskim zemljama. Sve Vas pozdravljamo jednako srdačno, svi smo braća. Sve nas spaja crvena sokolska košulja, svi mi se sastajemo da pred celim svetom još jednom pokažemo snagu naše jedinstvene sokolske organizacije. Sve nas spaja naša slatka materinska reč, veliko i čvrsto naše slovensko bratstvo.

Govori se mnogo, da je budućnost slovenska. Statističari svakog decenija izračunaju, da sve više raste postotak slovenskih naroda, da raste naša brojčana snaga. I toga se mnogi u Evropi plaše, kao da je sila elemenat slovenske duše.

Slovenstvo još će dati svoje priloge za napredak čovečanstva. Ti prilozi — ako bude Sokolstvo i dalje odgajalo slovenskog čoveka — biće evanđeoska načela: ljubavi, bratstva, snošljivosti među narodima a ne principii sile i mržnje, neprijateljstva i netrpeljivosti, koji danas vladaju u »kulturnom« zapadnom svetu.

Mi se Sokolovi borimo protiv laži i neiskrenosti, želimo pobjedu istine i čestitosti. Ovako uzgojen čovek, slovenski čovek, biće jači jer će biti bolji od današnjeg Evropejca. Ovu ćemo snagu baciti na tezuju, na kojoj se meri snaga i vrednost naroda.

»A ipak se oružate, uzdržavate jake vojske, koje bune mir u Evropi!«, dovikaju nam oni, koji kao vukovi u priči prigovaraju nama da im mutimo vodu.

Jeste, oružani smo! Prošla su ona vremena, kada ste mogli da vladate našim zemljama, kada ste iskorišćivali našu miroljubivost i našu dobrotu. Protiv Vašoj sili, koja stalno ugrožava našu slobodu, moramo da spremimo snagu, koja će tu silu razbiti, kada na nas nasrne!

I treba svi oni da znadu, da smo mi dobri ratnici. Kao ono Žiškini bojovnici, kao Koščukovi junaci, kao naši legendarni Sokolovi »koji ne će udariti, ne na deset da uteče, nego na dva da ih siječe!« Naša je sloboda u našim rukama! Svačiju poštuemo, ali svoju ne damo!

Jubilarni naš sokolski slet u Zagrebu učvrstiće nas u ovome. Pred nas dovela je misao našeg Sokolstva. Poklonićemo se onima, koji su nas doveli do ove velike snage i vrednosti. Srećni što nas toliko ima, ponosni smo, što je naš slovenski sokolski Zagreb toliko učinio za napredak i jakost slovenskog Sokolstva.

Hvala Vam, dragi gosti, što ste došli, bratski Vas pozdravljamo i obećavamo Vam, da ćemo verni etapama čije jubileje danas slavimo, nastaviti ovim ispravnim putovima na sreću i napredak Slovenstva.

ZDRAVO!

U Zagrebu, 1 avgusta 1934.

Dr. Otton Gavrančić,
za Sletski odbor Sokolske župe Zagreb

Proglas zagrebačkog gradskog načelnika prigodom sokolskog sleta

Povodom pretstojećih glavnih dana sokolskog sleta u Zagrebu gradski načelnik br. dr. Krbek izdao je ovaj proglas na zagrebačko građanstvo:

Braćo Zagrepčani!

Pod pokroviteljstvom Njegovog Veličanstva

KRALJA ALEKSANDRA PRVOGA priređuje zagrebačka Sokolska župa prvih dana meseca avgusta u Zagrebu JUBILARNI VELIKI SOKOLSKI SLET

U životu našega Sokolstva stiču se ove godine četiri vrlo važna jubileja, koji zaslužuju da budu najsvečanije proslavljeni. To su:

Šezdeseta godišnjica otkako je osnovano prvo hrvatsko sokolsko društvo u Zagrebu, trideseta godišnjica osnivanja Saveza hrvatskih sokolskih društava na Sušaku, dvadeseta godišnjica što je u Zagrebu uoči samoga oslobođilačkog rata donesena odluka da se osnuje Jugoslavenski sokolski savez, deseta godišnjica što je u Zagrebu donesena odluka o osnivanju Saveza slavenskog Sokolstva.

Sva ta četiri velika događaja ili su se neposredno zbila u Zagrebu, ili im je grad Zagreb dao ideju i poticaj. Zato je naš beli Zagreb najpozvaniji da dostojno proslavi sva ova četiri svetla događaja.

Jubilarni veliki sokolski slet, održavaće se na novom, golemom i impozantnom stadionu.

Zagrepcani!

Grad Zagreb očekuje te dane prave narodne svečanosti radosna srea i s naročitim ponosom, jer će se na tom sletu okupiti ne samo Sokoli iz svih krajeva Kraljevine Jugoslavije, nego i jugoslavenski Sokoli iz Amerike i bratski Sokoli iz Bugarske, Češkoslovačke, Poljske i braća Rusi — emigranti. Svi oni dolaze da pred celim svetom pokažu nesavladivu međusobnu bratsku ljubav, jakost slavenske solidarnosti i veličinu sokolskog rada.

Grad Zagreb, koji je kao centar Hrvata bio uvek i žarište jugoslovenske misli i odlučni pobornik Sveslaventstva, srećan je što može u svojoj sredini pozdraviti dragu braću i dati izražaja dubokoj i ničim savladivoj veri u svetlu budućnost Kraljevine Jugoslavije pod mudrim vodstvom Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra. Uveren sam stoga, da će građanstvo Zagreba i ovaj put dokazati svoju tradicionalnu gostoljubivost i svoje širokogrudno bratstvo, pa molim zagrebačko građanstvo, da učini sve, kako bi ova proslava, pred očima svega hrvatskog, jugoslavenskog i slavenskog sveta, što sjajnije uspeša, i kako bi naši mili gosti iz naše sredine poneli što ugodnije uspomene i dojmove. Napose molim građanstvo, da već odmah u predvečerje sokolskih svečanosti, okiti svoje domove državnim zastavama i da ih za čitavo vreme sleta ostavi u tom svečanom ruhu.

Zivelo Njegovu Veličanstvo Kralj Aleksandar Prvi!

Zivelo Njegovu Visočanstvo Prestolonaslednik Petar, starešina Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije!

Zivelo uzvišeni Kraljevski Dom!

Zivela Kraljevina Jugoslavija!

Zivelo celokupno slavensko Sokolstvo!

Zivelo beli Zagreb i njegovo rodoljubno građanstvo!

U Zagrebu, dne 31 VII 1934.

Gradski načelnik:

Dr. Ivo Krbek v. r.

Visoko sokolsko odlikovanje grada Zagreba

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije u znak naročito priznanja gradu Zagrebu, koji je toliko mnogo doprineo za priredbu jubilarnog sleta, podaruje gradu Zagrebu plaketu. Ova plaketa je najviše priznanje Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i do sada je davana svega dva puta. Svečana predaja ove plakete izvršiće se 4 avgusta u 10.30 sati u Gradskom načelstvu. Predaji će prisustvovati celokupna uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, te sve starešine i načelnici župa Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, kao i strani gosti.

50 - godišnjica smrti dr. Miroslava Tirša

Velikim priredbama slavilo je čitavo slovensko Sokolstvo 1932 godine 100 godišnjicu rođenja svog genijalnog osnivača dr. Miroslava Tirša. Ove 33 pak godine na dan 8 avgusta dubokom pobožnošću sećamo 50 godišnjice tragične smrti svog prvog vođe i pokretača, kojeg su nam ugrabili mutni talasi Aha u Tirolskom Ecu.

Prerano je otišao iz naših redova — tek u svojoj 52 godini — on, koji je u svojoj punoj muževnoj snazi i svojim neiscrpivim sposobnostima mogao da da Sokolstvu i narodu još mnogo lepo i velikog, i koji je mogao još da dan novog poleta sve jačem i većem širenju Sokolstva.

U prvi mah njegova smrt je tim teže pogodila Sokolstvo, jer iza Fignera i njega nije u sokolskim redovima bilo čoveka, koji bi uživao onaj nepodeljeni ugled i poštovanje i koji bi bio smatran kao centralna ličnost mladog sokolskog pokreta, kako je to bio baš Tirš.

Što je stvorio Tirš Sokolstvom i koliko je češki narod jedva 22 godine nakon osnivanja prve sokolske jedinice cenio Tiršev rad i njegovu tvorvinu, pokazao je impozantan pogreb Tiršev u Pragu, koji se je pretvorio u opštu nacionalnu žalobnu manifestaciju. Na desetine tisuća naroda iz grada i okoline odalo je u gustim špalirima po praškim ulicama poslednju počast velikom tvorcu jezgre buduće češke vojske, i mnoštvo Sokola u odorama ispratilo je svog osnivača i prvog vođu, ne samo da se s njim oprosti, nego da se na njegovom grobu i zakune, da će nastaviti njegovo veliko delo stvarnog, realnog, fizičkog i moralno-duševnog preporeda svog na-

roda, da ostvari novi tip Čeha, junačkog, plemenitog, jakog i spremnog za borbu za slobodu.

Sokolstvo razraslo se je i proširilo ne samo kod braće Čeha, nego i kod ostalih slovenskih naroda. Ono pokazuje realan put slovenske solidarnosti i praktičke saradnje, pa ako hoće da ispuni svoju zadaću i veliko svoje poslanstvo u istoriji Slovenstva i čovečanstva, treba da se ne samo sa zahvalnošću seća svog velikog osnivača, nego da i u buduću verno sledi njegove puteve i dalje gradi na temeljima, koje mu je on postavio.

Sokolstvo, koje se je tako snažno ukorenilo među našim ujedinjenim narodima, blagodarci velikoj slovenskoj i bratskoj sokolskoj ideji dra Miroslava Tirša, stupa njegovim putem jednako s čistom sokolskom idejom, čistom kao što je bila i prvih godina otkako je presadenja u naše jugoslovenske krajeve. Svesni smo sve veličine Tirševog stvaranja, svesni smo sve dubine njegove ideje za sve Slovenstvo, koja je vrlo mnogo doprinela i našem narodnom oslobođenju i ujedinjenju. Svesni smo ujedno da nam Sokolstvo obećava i lepšu i srećniju budućnost, ne samo nama Jugoslovenima nego i čitavom Slovenstvu i čovečanstvu, koje će jednom da obnovi uzvišena Tirševa ideja Ljubavi, Bratstva, Lepote i Dobrote.

I jugoslovensko Sokolstvo, klanjajući se u najdubljoj pobožnosti svetom i nezaboravnoj uspomeni svog najvećeg brata, zavetuje se, da će u čitavom svom radu ostati verno večito mladoj i snažnoj, večito živoj ideji dr. Miroslava Tirša, kome iz dubine svojih duša kliče: Slava i Večnaja pamjati!

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Iz života slovenskog Sokolstva u Americi

Češkoslovačko Sokolstvo u Americi izdavače i nadalje svoje glasilo »Sokol Američki«. Ipak će taj list, koji izlazi u skoro 10.000 primeraka, promeniti svog urednika, jer je u zadnjem broju objavljen raspis za to mesto. Do sada je uređivao list br. F. L. Musil, a njegov tehnički prilog savezni načelnik br. Jelinek. — Savez poljskih sokolskih društava u Americi, kojemu je predsednik br. dr. Staržinski, proslavio je prošlog meseca svoju 40-godišnjicu i posvetio i otvorio u Picburgu svoj novi sokolski dom. Na tom jubileju čestitalo im je i poljsko Sokolstvo iz stare domovine. — »Sokol Američki« objavljuje u svom zadnjem broju toplo pisan članak br. Musila o pok. načelniku SSS i ČOS, br. dru Vanjicku. — U Čikagu, mestu, gde živi najviše Čeha, ponovno se je osnovalo sokolsko društvo. Tamo je ranije delovalo nekoliko sokolskih društava, ali se je pred nekoliko godina mnogo njih preselilo u druge delove Čikaga, gde su bili životni uslovi za članstvo ugodniji. S tim je »plzenjski« kraj izgubio mnogo svog češkog stanovništva i bilo je opasno, da će biti za češku stvar izgnan. Ali kriza, koja je tamo počela već 1930 godine, polagano je okrenula razvoj drugim pravcem. Opet se je počeo da množi broj Čeha i malo zatim porodila se je ponovno ideja o ponovnom osnivanju Sokola. Dne 12. novembra 1933 god. konačno se je osnovalo društvo: Telovežbačka jednota Sokol Američki, sa starešinom br. Volfom, načelnikom br. Tomešom i načelnicom s. Zikvom. Telovežbu vodi br. Jelinek, načelnik AOS. Novo društvo, razume se, stupilo je u redove Američke obće sokolske. U Srednjoj župi. — Američko češko Sokolstvo priredilo je od 8. jula dalje svoj godišnji savezni prednjački tečaj u Saud Hevnu pod vodstvom načelnika br. Jelineka i uz suradnju saveznih prednjaka br. Kosa i Peršihode. Saradnju i lekari i drugi najbolji sokolski radnici.

Slet Američke obće sokolske u Klivlendu 1935 god.

Češko Sokolstvo u Americi, koje sada broji 119 društava, a udruženo je u Američkoj obće sokolskoj sa sedištem u Čikagu, odlučilo je da priredi svoj naredni savezni slet buduće godine u Klivlendu, gde deluje jedno od njegovih najjačih društava. Tamo imamo i mi Jugoslaveni svoja sokolska društva, koja će sigurno učestvovati na tom značajnom sokolskom slavlju. Na rasporedu sleta su međusletska takmičenja, koja su određena za 20—22. juna, dok će 23. juna biti glavni sletski dan s javnom vežbom sveg članstva i naraštaja. Sve telovežbačke priredbe biće na klivlenskom stadionu, jedino savezna telovežbena akademija biće u Narodnom domu. Priredivači računaju, da će na javnoj vežbi nastupiti 750 članova i 450 članica, za koje su već sastavljene i proste vežbe. Na takmičenjima ogledaće svoje snage preko 700 takmičara i takmičarki. Stadion u Klivlendu ima mesta za 78.000 gledalaca, dok je samo vežbalište 150 koraka dugačko i 130 koraka široko (120 m × 97,5 m).

40-godišnjica poljskog Sokolstva u Americi

Prvo sokolsko društvo u Americi osnovalo se je već godine 1865 od tadašnjih Čeha. Među Poljacima u Americi uhvatila je sokolska ideja koren tek godine 1887. Tada je oko 40 braće u Čikagu osnovalo »Sokol Poljsko-Američki« u Chicago, koje moramo da smatramo kao matično društvo sadašnje tako i organizacije »Sokolstvo Poljskoga u Americi«. Vežbači prvog društva vežbali su zajednički s češkim Sokolima dva puta nedeljno pod vodstvom brata Karla Sutlika, kojega je godinu dana pre poslala ČOS američkim češkim Sokolima za zajedničkog saveznog prednjaka. Poljsko matično društvo priredilo je već 28. maja 1888 zajedno s češkim sokolskim društvom »Čeckije« svoj prvi javni nastup, ali malo zatim počelo je njegovo delovanje da jenjava, dok nije 1890 godine potpuno prestalo.

Ali već naredne godine počeli su čikaški Poljaci ponovno da rade i ponovno su osnovali društvo, koje je dobilo br. 1 i vežbalo je pod vodstvom češkog prednjaka br. Pecivala. Godinu dana kasnije osnovalo se je na drugom, severozapadnom kraju Čikaga, drugo društvo »Sokol Poljski br. 2«, te je već godine 1894 delovalo u Sjedinjenim Severoameričkim Državama 8 društava; zbog toga su vodeći činovi poljskog Sokolstva došli na misao da osnuju Savez poljskih sokolskih dru-

štava, koji je bio potreban za jedinstveno vodstvo i zajednički rad. Dne 7. januara 1894 godine osnovao se je savez, našto je započeo brzi razvoj poljskog Sokolstva. Savez je počeo da izdaje već 1896 godine svoje glasilo »Sokol«, koje je uređivao br. Stjepan Baršćevski.

Veću krizu osetilo je poljsko američko Sokolstvo god. 1909, kada se je pojavio među 140 društava, koliko ih je tada postojalo, raskol zbog sedišta saveza. Jedan deo jedinica bio je za Čikago, drugi za Njujork. Zbog raznih mišljenja osnovao se je Čikaški i Njujorški savez. Takvo stanje trajalo je sve do god. 1912, kada je poslo glavnoj skupštini, koja se je održavala 28. oktobra, za rukom, da ponovno ujedinj poljsko Sokolstvo u jedan savez i to sa sedištem u Picburgu, gde je još i danas.

Poljsko Sokolstvo u Americi organizovano je na sličan način kao i ono u Poljskoj t. j.: zdelnice, župe i gnezda (jedinice). Sada se deli savez u tri zdelnice: Istočnu, Zapadnu i Njujoršku, koje zajednički imaju 12 župa i preko 300 sokolskih društava s preko 26.000 pripadnika. Gaji se telovežba, streljanje, skautizam; organizacija ima i potporni fond za slučaj bolesti svojeg članstva. Zadnji savezni slet održavao se je prošle godine prilikom svetske izložbe u Čikagu i prisustvovali su mu i ostali slovenski Sokoli. Poljski Sokoli u Americi pokazali su se kao dobri patriote naročito za vreme svetskog rata, kada su osnovali prve poljske legije iz redova svog članstva i poslali ih u Francusku, gde su se borile na strani saveznika pod vodstvom generala Helera za oslobođenje raskomadane i zarobljene poljske domovine. Veze između poljskih Sokola u Americi i ostalih slovenskih Sokola vrlo su živahne. Braća Poljaci vode danas Savez slovenskog Sokolstva u Americi.

Rad, koji je izvršio njihov Savez u toku ovih 40 godina vrlo je velik.

Disciplina — temelj svih uspeha!

U svojoj telesno-uzgojnoj rubrici objavljuju »Lidove novine« zanimljiv člančić o disciplini na kojoj počiva čitav rad i uspeh telesno-uzgojnih organizacija Sokola i DTJ (Radničke telovežbačke jedinice). Zbog zanimivosti prenašamo članak u celini: — »Telovežbačkim organizacijama predbacuje se njihova disciplina kao nešto zastarelog i, pače, nedemokratskoga. Sportski zagrižljivi i oni koji se boje vežbaonice, vide rešenje samo u slobodnom sportskom izživljavanju. Ali niko do sada nije se potrudio da bi se činjenicama dokazao, da je sportski uzgoj zaista bolji. Sve sportske priredbe govore o protivnom. Nogometna takmičenja sećaju nas na starorimске borbe gladijatora; boks i hrvalačke utakmice i teniski turniri nose znak profesionalnog plaćanja takmičara; atletske priredbe odbijaju pak posetioce zbog svoje neurednosti i nesprenosti. U čemu se, dakle, sastoji prednost sportskog uzgoja? Da li će država, narod, organizacija imati koristi od neuzgojenih ljudi, koji traže u sportu umesto u idealnim vrednotama samo finansijsko svoje obezbeđenje ili, pače, samo trenutnu zabavu?

Da li bi bile sportske organizacije u stanju da prirede tako uspešne priredbe, kakve priređuje Sokolstvo i Radničke telovežbačke jedinice? Ko stvara njihove sletove i olimpijade? Samo disciplina, koja pruža članstvu pravilan uzgoj u vežbaonici. Sportiste rade samo sezonski, vežbači pak neprekidno. Sportiste su individualiste, telovežbačke organizacije rade pak kolektivno i za celinu. Njihova disciplina nije vojnički diktat, već izvire iz dobrovoljnog podređivanja i ljubavi prema organizaciji. Ljubav sportiste namenjena je samo svom klubu i često je puta lokalno zagrižena.

Kada u klubovima upoznavaju pravilan uzgoj članstva i kada otpadne nemoralno plaćanje igrača i slavljenje prvaka u sadanjoj meri, te kada klubovi budu imali nesebične i energične funkcionere koji će učiti među igrača disciplinu, tek tada moći će da se upoređuju s telovežbačkim organizacijama.

Sokoli osnovali češkoslovačke legije 1914 godine

Češkoslovačka zagranična sokolska župa izdala je prilikom svoje putujuće izložbe i krasno opremljen Spomen-list, u kojem su izveštaji o radu pariškog češkog sokolskog društva prilikom buknuća svetskog rata. Iz njega se razabire, da su pariški Sokoli već 29. jula 1914 jednoglasno odlučili da dobrovoljno stupe u češkoslovačke dobrovoljačke redove (Pariški Sokoli zapravo su osnivači tih legija). Pariški Sokol izdao je poziv svim Česima, koji

su živeli u Parizu, da stupe u legije, te se je tako zaprisegnulo 22. avgusta 1914 preko 600 muševa na svoj sokolski barjak u starodrevnom Invalidskom domu. — To je bio početak češkoslovačke armade, a ujedno i znak Čehoslovacima u Engleskoj, Rusiji, Italiji, Americi i Srbiji za ustanavljanje češkoslovačkih legija.

Pariški češkoslovački dobrovoljački odred položio je na oltar domovine za njeno oslobođenje preko 200 života, dok je bilo ranjenih preko 300; među poginulim bili su i načelnik pariškog Sokola br. Pulter i potstarosta br. Zivnustka.

Iz života praških sokolskih društava

U matičnom Praškom Sokolu pokazuje telovežbačka statistika u zadnjem mesecu obilazak vežaba od 364 vežbača, 303 vežbačice, 101 naraštaja, 80 naraštajki, 408 muške i 364 ženske dece. Prednjački zbor broji sada 89 članova i članica. Društvena naraštajska vrsta osvojila je na župskim naraštajskim takmičenjima prvo mesto. — Vinogradski Sokol, najveće sokolsko društvo, odaslalo je na međunarodna takmičenja u Budimpešti relativno najveće takmičara i takmičarki: braću Leflera, Hudeca i Tikala i s. Foltovu, Heržebrižnovu, Jariškovu i Šebkovu. Društvo je postiglo na međudruštvenim takmičenjima u lakoj atletici s društvom Smihov I lepu pobjedu i osvojilo prvenstvo među praškim društvima u lakoj atletici. — Smihovski Sokol I, otkuda je izišao pok. načelnik dr. Vanjick, koji je također i stanovao u njegovom domu, preuredio bivši Vanjickov stan u vešnicu, koja će nositi ime velikog pokojnika. Za

podupiranje prednjaka na njihovim studijama osnivače društvo naročito Vanjickov fond. — Vrlo hvaljevredno delo vrši za vreme ovih praznika jedan deo Sokola Žižkov. Odeljenje od 20 naraštaja i 20 naraštajki sa 6 vodnika i vodnica otišlo je u Slovačku na trosemedično putovanje. Tako nameravaju da proputuju slovačka brda, dok će u većim mestima prirediti telovežbačke akademije, s propagandnim zadatkom, što sigurno od velike važnosti za širenje sokolskog rada u Slovačkoj.

Po ugledu na naš »Sokolski glasnik« . . .

Bilo je mnogo kritike, kada se je prvotni revijski oblik »Sokolskog glasnika« promenio u novinski, kao nedeljni list. I danas je nekoliko braće, kojima nije po volji ta izmena, Ali u inostranstvu, naročito među braćom Čehoslovacima, sve se češće zadnjih godina zahteva da bi i centralno glasilo ČOS, »Vestnik Sokolský«, napustio svoj dosadnji oblik i preuzeo novinski format kao »Sokolski glasnik«. Istovremeno moramo da zabeležimo sličnu izmenu i pri glavnom glasilu nemačkog turnerstva, koje je počelo da izdaje svoju »Dojche turnerzeitung« isto tako u novinskom obliku.

Tom prilikom napisao je br. Kr. u brnskim »Lidovim novinama« kratak člančić, koji preporučuje i ČOS, da konačno »Vestnik Sokolský« prene da izlazi u novinskom formatu, a da bi revija »Sokol«, koju izdaje Praški Sokol od god. 1891 preuzela ČOS kao svesokolsku reviju. Svakako je ovaj savet brata Kr. vredan svake pažnje, jer bi s time češkoslovačko Sokolstvo publicistički vrlo mnogo dobilo.

IZ SAVEZAŠKI

Nadopuna pravila župa, društava i sokolskih četa

Na prošloj glavnoj skupštini Saveza SKJ donesen je zaključak, da se glasanje na skupštinama sokolskih društava i četa može obaviti i tajnim glasanjem, ako tajno glasanje zahteva jedan član glavne skupštine.

Prema tome, a u smislu rešenja glavne skupštine imade se sprovesti i formalna dopuna § 24 Pravila sokolskog društva, i § 11 Pravila sokolskih četa.

Izvršni odbor Saveza SKJ u sprovođenju ovog zaključka primetio je, da se analognom primenom imade nadopuniti i § 13 Pravila sokolskih župa.

Usled toga po već donesenom rešenju glavne skupštine određuje se, da se Pravilnik sokolskog društva, sokolske čete i sokolske župe nadopunjuje:

1) § 24 Pravila sokolskog društva dopunjuje se s drugim začelom koje glasi: »Glasanje na glavnoj skupštini vrši se javno. Ako jedan član skupštine zahteva tajno glasanje, glasanje na skupštini biće tajno.«

2) § 11 Pravila sokolskih četa dopunjuje se s drugim začelom, koje gla-

si: »Glasanje na glavnoj skupštini vrši se javno. Ako jedan član skupštine zahteva tajno glasanje, glasanje na skupštini biće tajno.«

3) § 13 Pravila sokolskih župa dopunjuje se s drugim začelom koje glasi: »Glasanje na glavnoj skupštini vrši se javno. Ako jedan član skupštine zahteva tajno glasanje, glasanje na skupštini biće tajno.«

Analognom primenom konačno nadopunjuje se i Poslovnik glavne skupštine Saveza SKJ, pa se

4) nadopunjuje § 12 navedenog Poslovnika drugim začelom koje glasi: »Glasanje na glavnoj skupštini vrši se javno. Ako jedan član skupštine zahteva tajno glasanje, glasanje na skupštini biće tajno.«

Ove promene imadu bratske jedinice da sprovedu u knjizi »Organizacija Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije« i obavezne su za celokupnu našu organizaciju od dana objave u »Sokolskom glasniku«.

Beograd, dne 29. jula 1934.

Zdravo!

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

Tajnik, I zam. starešine,
A. Brozović, s. r. E. Gangl, s. r.

III sednica Izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana 27. jula 1934 u Beogradu

I zam. starešine brat Gangl saopštava, da 31. jula o. g. sestra Renata Tirševa slavi 80-godišnjicu rođenja. Povodom toga on joj u ime Saveza SKJ uputio čestitku, a jednako će joj biti posvećen i naročiti članak u narednom (31) broju »Sokolskog glasnika«. — 8. avgusta o. g. navršuje se 50 godina od smrti osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tirša. I ove obilneće sećaćemo se naročitim člankom u »Sokolskom glasniku«. — Velika katastrofalna poplava u bratskoj Poljskoj namilice je pogodila tamošnje stanovništvo, među kojim je stradalo i mnogo sokolske braće. Tim povodom uputio je telegrafskim putem saučesje predjedniku Poljskog sokolskog saveza bratu Adamu Zamojskomu. — Nadalje podnosi izveštaj o pokrajinskom sletu u Sarajevu, kao i o svima priredbama, koje su bile sa sletom u vezi i koje su doživele potpun uspeh. Uprava našeg Saveza uzela je učešća na svim priredbama, a naročito na svečanoj sednici u počast 25-godišnjice postojanja bratske župe Sarajevu, kojom je zgodom uprava Saveza na njegova usta čestitala župi jubilej. — Učestvovao je i sletu župe Karlovac, kao i otvorenju leopig i monumentalnog sokolskog doma u Karlovcu. Divio se je uzornom radu kako župe, tako i društva, koje je ovaj dom izgradilo velikim žrtvama i naporom celokupnog članstva, koje je doprinelo sve, da se ostvari njihov dnevni ideal. Članstvo je kulućilo, davalo i materijalne žrtve, pa je sve to tome doprinelo da osim savezne pozajmice, društvo danas ne dužuje ni

pare. S pohvalom mora istaknuti da je društvo u akciji izgradnje doma vanredno pomogao brat deneral Pavlović, pa ako igde a tu se je videla divna harmonična saradnja Vojske i Sokolstva. Predlaže, da se bratu deneralu Pavloviću sa strane Saveza izreče pismena zahvala na učinjenim uslugama. — Vanredni uspeh na samom sletu pokazale su osobito sokolske čete, a dirljiv moment bio je, kada se trina sokolskim četama — Generalski Stol, Netretić i Podzemelj — podarilo vrlo lepo i ukusno izrađene sokolske zastave, a koje je poklonio bivši starešina župe brat Miro Malović. On je uopće pokazivao mnogo poštivosti i kod gradnje doma, za koje je doprineo i lične materijalne žrtve. Predlaže, da se i njemu izrazi pismena zahvala Saveza na učinjenim uslugama. — Dalje izveštava, da je prema zaključku poslednje sednice objavljen konkurs za izradbu dečije sokolske značke. U smislu konkursa treba sada da se izabere žiri za ocenu radova, pa predlaže da u taj žiri ulaze braća: Miroslav Ambrožić, dr. Vlado Belajčić, Momir Korunović i Ante Brozović. — Svi izveštaji brata Gangla primaju se do znanja, a učinjeno odobrava.

Zamenik načelnika br. Josip Jeras podnaša iscrpan izveštaj o učestvovanju naše delegacije na sletovima u Češkoslovačkoj i to u Opavi i Ustju na Labi. Velikim ushićenjem priča o vanrednom dočeku našega odeljenja, kao i o velikoj pažnji, koja je našoj braći ukazana na svakom korakom duž svih mesta kojima su prolazili u Češkoslovačkoj. Sve što su naša braća tamo videla i doživela, toliko je na njih delovalo, da su se upravo prekalili u sokolskom poimanju, a to je velika dobit za naš Sokolstvo. Predlaže, da se pis-

meno zahvali predsedništvu ČOS i svim onim, koji su našoj vrsti išli na ruku na njihovom putu u bratskoj zemlji. Nakon toga izveštava o sletu župe Kranj, za koji veli, da je u svakom pogledu uspeo i da je naročito pokazao lepu napredak ove župe.

Izveštaj zamenika načelnika brata Jerasa sa zadovoljstvom prima se do znanja, a njemu se izriče hvala nad uzornim i skrbnim vodstvom samoga odeljenja.

Brat Jeras podnosi nadalje izveštaj o zaključcima sednice načelnništva Saveza, pa iznosi, da se u Londonu ovih dana održuje svetski kongres za ženske gimnastičke igre. Kako je to od vanrednog značenja, a da se i naš Savez upozna s najnovijim tekovinama u toj grani fizičkog vaspitanja, izaslao je na ovaj kongres podnačelnicu sestru Trdinovu, koja perfektno vlada engleskim jezikom. Odobrava se.

U danima 22 i 23. septembra o. g. po radnom programu načelnništva Saveza, održavaju se utakmice Saveza SKJ u odbojci u Osijeku. Na ove utakmice načelnništvo Saveza pozvalo je i ostale slovenske Saveze. Do sada odazvali su se Čehoslovaci i Junci.

Nadalje izveštava brat Jeras o saveznim utakmicama u lakoj atletici u Zagrebu, koje će se održati od 1. do 3. avgusta o. g. Prijave i odaziv za ove utakmice vrlo su lepe i do sada prijavilo se oko 700 utakmičara (članovi članice) iz svih župa (osim četiriju). Oni će takmičiti u 2506 takmičarskih jedinica. Gledom na materijal kao i na disciplinu, u kojima će se nastupiti, utakmice pokazuju da će biti u svakom pogledu zanimljive. — Prima se do znanja.

Konačno još izveštava, da je i načelnništvo Saveza za vreme treniranja vrste za međunarodne utakmice u Budimpešti samo treniranje i pojedine faze odeljenja snimalo filmski i da je sada film dovršen, te će biti vrlo instruktivan za naše Sokolstvo. Izradba filma stajala je Din 12.800—, za koju sumu molj da se taj izdatak naknadno odobri. Sam film predaće se saveznoj upravi da ona s njime upravlja i da ga na zgodan način plasira u našem Sokolstvu. — Prima se i učinjeni izdatak odobrava.

Pristupa se raspravi o pokrajinskom sletu u Zagrebu. Brat Gangl ukratko prikazuje organizaciju zagrebačkog sleta i želi da se detaljno raspravi o učesću savezne uprave na ovom sletu. U debati učestvuju sva prisutna braća. Konačno donosi se zaključak, da na sletu u Zagrebu svi članovi Savezne uprave, koji se prijave za sudećivanje na sletu, imadu se smatrati kao delegati Saveza. Tajniku Saveza poverava se, da se imade brinuti o organizaciji i boravku članova Savezne uprave u Zagrebu. Stavljaju mu se u dužnost, da bude veza između sletskog odbora i savezne uprave te da tačno izveštava sve članove o svemu, što treba. — Pošto Savez po prvi puta nastupa u Zagrebu u povećem broju, a u času istorijske sokolske proslave imade da se reprezentira na taj način, da se polože vencu od strane uprave Saveza na grobove utemeljaca hrvatskog Sokolstva dr. Fona i Hofmana. Tajnik imade da zbrine sa sletskim odborom način polaganja, kako bi taj sam akt bio što svečaniji. — Jednako gledom na činjenicu, da je opština grada Zagreba doprinela velike žrtve za ovaj slet, imade uprava Saveza da na svečan način izruči na ruke predjednika zagrebačke opštine postojeću saveznu plaketu.

Glede učestvovanja Bugara na zagrebačkom sletu brat Brozović podnosi iscrpivi izveštaj.

Konačno brat tajnik podnosi izveštaj o tekućim poslovima pa se temeljem njegovog referata donose zaključci.

U provedbi zaključka glavne godišnje skupštine Saveza organizacionopravni otešak podnaša predlog za izmenu društvenih i župskih pravila gledom na glasanje na glavnim skupštinama, pa se jedan i drugi pravilnik u odnosnim paragrafima nadopunjuju alinejama: »Glasanje na glavnoj skupštini vrši se javno. Ako jedan član skupštine zahteva tajno glasanje, glasanje na skupštini biće tajno.« — Ova izmena imade se objaviti u narednom broju »Sokolskog glasnika«.

Za ozledni fond podnosi izveštaj brat dr. Dragić pa se temeljem predloga fonda donosi zaključak, da se roditeljima smrtno ponesrećenog člana Sokolskog društva Zagreb III Kuštrebe Teodora isplaćuje u smislu pravilnika posmrtnina od Din 10.000—.

Brat dr. Gradojević podnosi iscrpan izveštaj o učestvovanju na sletu Sokolske župe u Brnu. Njegov izveštaj pun je hvale do velike pažnje, koju su ukazala braća Čehoslovaci njemu i bratu Malinu kao zastupnicima našeg Sokolstva, pa predlaže da se upute za hvalnice župi Mahalovoj i župi Vanjickovoj u Brnu preko ČOS. — Prima se.

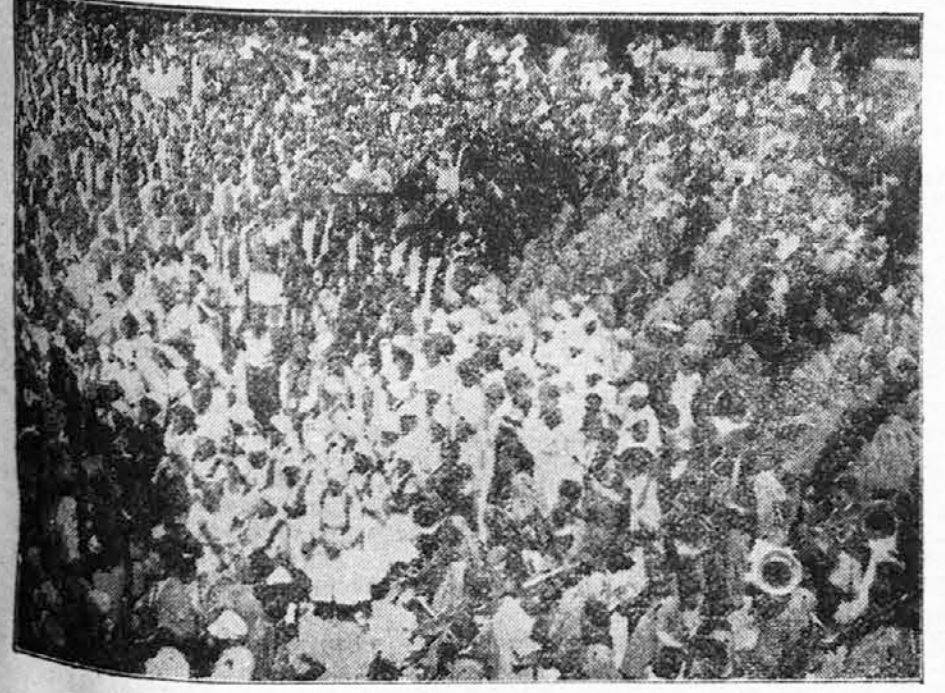
Pošto je time dnevni red sednice bio iscrpljen, predsedavajući brat Gangl saopštava, da za mesec avgust određuje odmor, pa da će se naredna sednica Saveza održati meseca septembra. Apelira na prisutnu braću, da razmišljaju o raznim pitanjima i predmetima, koji će se imati raspravljati na narednoj sednici.

Sokolsko slavlje u Karlovcu

Drugi župski slet karlovačke župe — Otvorenje novog sokolskog doma
matičnog društva Karlovac — Predaja zastava četama Generalni Stol,
Podzemelj i Netretić

Ovogodišnji slet Sokolske župe Karlovac, održan 15. jula, pretvorio se u veliku sokolsku manifestaciju bratstva, ljubavi i stalnoga napretka sokolske misli na Korunu, u Pokuplju, jednom delu Like i Gorskoga Kotara i Beloj Krajini. Sigurno nije preuveličano ako se ustvrdi, da nikada nisu karlovačke ulice bile toliko prepravljene crvenim košuljama i narodnom nošnjom kao što je bilo te nedelje. Daleko preko svih očekivanja uspeh sleta bejaše takav i tolik, kakvome se nisu nadali ni najveći optimiste. Bilo je to u pu-

logije, koja treba da združi u sokolskim redovima sve ono što je dobro, zdravo i napredno. Ovo je bilo tim potrebnije i značajnije, što je predstavnik jedne priznate velike crkve u Jugoslaviji svojom odlukom i netolerantnim uslovom tražio od Sokolskoga društva Karlovac, da samo svećenik te crkve može obaviti posvetu doma. Sve ostale svećenike i pripadnike ostalih veroispovesti htelo se tim zahtevom posve mimoići i ukloniti. Nas Sokole vode napredna načela verske trpeljivosti, a naša svetla prošlost i muzeveno gleda-

Sa sokolskog slavlja u Karlovcu

nom smislu reći pravo sokolsko slavlje uveličano prisustvom najvrednijega među najvrednijima u našoj sokolskoj porodici, brata Gangla, a prisustvovali su mu također i predstavnici civilnih i vojnih vlasti, na čelu s izaslanikom Nj. V. Kralja brigadnim generalom br. Vladimirom Pavlovićem i banom Savske banovine bratom drom Ivom Perovićem, koji je i ovoga puta preuzeo pokroviteljstvo nad ovom značajnom sokolskom priredbom. Behu tu još i predstavnici savezne uprave, TO, PO, ruskoj zagrebačkoj Sokola, susednih župa i mnogih sokolskih jedinica, a da ni koje je ta priredba bila obvezatna. — Osim što je brojno bio zastupan Zagreb pa Vrginmost, Glinu i njihove sokolske Značenje ovoga sleta bejaše podjednako naročito sokolskim događajima: matično društvo Karlovac svečano je otvorilo svoj novi društveni dom ostvarivši time davninašnju želju karlovačkih Sokola i čežnju čitave jedne generacije sokolskih radnika u tome delu Otadžbine. Pored toga, tri Sokolske čete Generalni Stol, Podzemelj i Netretić dobile su nove, lepo vezene zastave, simbol novih namera i novih potstreka u budućem radu. Zastave je tim četama u znak priznanja za dosadašnji uspešni sokolski rad darovao bivši župski starešina br. Mirko Malović. Sve je to pripomoglo, da je u Karlovcu došlo više tisuća Sokola, koji su na dostojan način manifestovali svoje sokolske osećaje.

Svečanosti sleta započele su već rano ujutro dolaskom gostiju, koji su birali na zvukove sokolskih koraca i sa javne nastupe i povorku. Nakon što su održani pokuši formiranja se u 10 i 12 sati impozantna povorka od dve tisuće Sokola, koja je uz pratnju pet sokolskih glazbi i s dvadesetak sokolskih zastava prošla svečano iskušenim glavnom ulicom Karlovca burno pozdravljena od mnogobrojnih Sokola i celodruštva. Naprednog karlovačkog građanina. Osim što je prijatan utisak na liki broj sleteljskih Sokola, kojih je u povorci stupalo više stotina. Protivno vinjskim gradovima imponirala je sotočno shvaćanje organizatora sleta, koji nisu dopustili pristup u povorku ni jednaka posvema bila u suglasju s unutarnjom vrednotom te veličanstvene manifestacije. Povorka je na Baniji dočekala tla do novoga doma, s kojim se tada uputno goleme mase Sokola i građanstva čena tekovina karlovačkih Sokola. Tu su obavljene sve formalnosti otkrića, slank Nj. V. Kralja general br. Vladimir Pavlović, ban Savske banovine Marko Sablić, starešina župe br. J. Josip Variola, gospodar matičnoga društva Josip Kopsiva i graditelj doma ing. Branko Petrović. Nadalje su čestitali slavu izaslanici bratskih župa i predstavnici institucija i korporacija. Osim što se lepo domjio misaoni Varole, koji je u iskrenom sokolskom zanosu jasno označio važnost momenta i podvukao osnovke sokolske ideo-

nje u oči svakome natražnjaštvu pruža nam najlepše perspektive za budućnost. To je lepo istaknuo u svome govoru još i starešina karlovačke župe brat Marko Sablić. Ono pak oduševljenje, kojim su tisuće braće i sestara pozdravile na balkonu novoga doma časnu pojavu dragoga brata Gangla dokazom su, da je naše Sokolstvo na pravome putu.

Popodnevna javna vežba dokazala je, da je i tehnički rad karlovačke župe napredan i uspešan. Raspored nastupa odvijao se prema utvrđenom redu. Nastupile su sve kategorije sokolskoga članstva, t. j. članovi i članice društava, članovi i članice četa i starija braća. Vežbe se izvele na zadovoljstvo prisutnih i kratko gledalište često se pramlalo od oduševljenoga pljeska. Osim bito su se svideli vežbe 350 seoskih Sokola, a s mnogo simpatije pozdravljen je i nastup članica seoskih četa i precizna vežba jednog voda vojnika 35 p. p. Javni nastup završen je svečanom predajom zastava sokolskim četama, kojom su prigodom oduševljeno progovorili darovatelj zastava br. Mirko Malović i starešina župe br. Marko Sablić. Oba su govora bila protkana spontanostu i oduševljenjem. Svečanost pak završio je dubokim i sadržajnim govorom brat Gangl na način kakav može samo on da daje i rezultatom kakvoga može samo on da izazove. Frentički pljesak svih prisutnih nije mogla da zatoni ni pokvari neprijatna kiša, koja je kao iz inata htela da pokvari dobro raspoloženje i uspeh svečanosti.

Uveče je u novome domu održana nada sve uspeša akademija matičnoga društva, kojom su zgodom pored uzornih nastupa svih kategorija karlovačkoga članstva nastupili i tamburaški zborovi Sokolske župe Karlovac, dok se osobito svideo nastup seoskoga sokolskog pevačkog zbora čete Slavetić. Tako je i svršetak ovoga sokolskoga slavlja bio u punom skladu s ostalim svečanostima dana pripomogavši time mnogo širenju Sokolstva u ovim krajevima i pruživši garanciju za uspešan sokolski rad u budućnosti.

Ovom zgodom svakako valja istaknuti još uzornu sokolsku građevinu novoga doma u Karlovcu. Taj dom sagrađen je prema najmodernijim principima savremene arhitekture, što ih je u svome odličnome nacrtu izradio mladi naš arhitekt brat Frane Lušićić. Brat Lušićić, rodom Crikvenčanin, služio je prošle godine svoj vojni rok kod inženjerije u Karlovcu i kao ispravan Sokol stavio je sve svoje sposobnosti na dispoziciju karlovačkom Sokolu, koji se upravo nalazio pred teškom zadatkom izgradnje svoga novoga doma. — Njegovi nacrti naišli su na jednodušno razumevanje i priznanje, a rezultati toga ogledaju se najlepše u tom novom domu, koji svojom lepotom i praktičnim unutarnjim rasporedajem može poslužiti kao uzor za gradnju ostalih sokolskih domova. Ne manju zaslugu, a svakako najodgovorniji i najteži deo posla kod gradnje toga Doma imao je iznadać i graditelj brat ing. Branko Petrović, koji je također sve svoje sposobnosti i svu svoju prokušanu spremu besplatno stavio na dispoziciju Sokolu i velikim uspehom dovršio najprezretativniju građevinu Karlovca. Bez sumnje lepi gest i velika poštvoznost pravo Sokola, koji je time uvelike zadužio karlovačko Sokolstvo.

IZ TELOVEŽBAČKOG SVETA

JOŠ JEDNA PRITUŽBA O TAKMIČENJIMA U BUDIMPEŠTI

Izgleda, da s međunarodnim takmičenjima u Budimpešti, koja su bila u mesecu junu, nije niko potpuno zadovoljan. Zadnji smo put citirali nekoje švicarske glasove nezadovoljstva o organizaciji priredbe; izvestili smo također o mišljenju drugih organizacija, dok danas izveštavamo o sudu glavnog glasila italijanskih gimnasta »Il Dinasta«. Italijanima se je, doduše, svidela okolina i sva ona pompa i sjaj, što su dali Madžari međunarodnom takmičenju izvana, ali se je nakšoro njihovo oduševljenje pretvorilo u negodovanje, kada su umesto prvog mesta osvojili tek četvrto. Kad bi bili nastupili i jugoslovenski takmičari bila bi njihova pozicija još i slabija. Od glavnih pritužaba »Il Dinasta« napominjemo, da se čitava priredba po svojoj unutrašnjoj strani bila vrlo slabo organizovana, zbog čega su se produžila i takmičenja. Predbacuju također i načelniku Madžarskog telovežbačkog saveza, Križmantiću, da se je i suviše brinuo samo za svoju vrstu, dok je ostale prepustio same sebi. Najveći su pak krivci italijanskog poraza, po mišljenju »Il Dinasta« suci pri takmičenjima, koji su se tako rekući urotili protiv njih i naročito ometali njihovog prvaka, inače odličnog takmičara Neri-a, koji je osvojio drugo mesto među pojedincima.

Italijanskom neuspehu, odnosno porazu krivi su, dakle, svi drugi samo ne takmičari, iako osim Neri-a nije ni jedan drugi postigao prvih 10 mesta, što znači, da je bila njihova vrsta vrlo ponesrećeno sastavljena.

AUSTRIJANCI O STUPANJU JUNAKA U SSS

Prijem bugarskih Junaka u Savez slovenskog Sokolstva bio je svakako važan događaj u telovežbačkom svetu, te su ga među ostalim zabeležili i nemački turnerski listovi. Casopis austrijskih turnera »Bundesturnzeitung« pripominje, da je prijem Junaka daljni veliki korak sokolske misli i priznanja vere u nauku Tirsu i Fignera, i tiče se u toliko nemačkog turnerstva, kojemu još ni do danas nije pošlo za rukom da ujedinj sve pristaje Jana u jedinstvenu organizaciju, a kamo li sve telovežbačke organizacije germanskih naroda.

SAVEZ SLOVENSKIH SKAUTA

Pred 12 godina ustanovio se je na inicijativu načelnika češkoslovačkih skauta prof. Svojsika Savez slovenskih skauta, u kojem su udruženi Čehoslovaci, Poljaci, Jugoslovani, Bugari i Rusi u emigraciji. Savez broji oko 200.000 skauta i skautkinja, a sedište mu je u Pragu. Predsednik mu je, iza ostupaa prvog pretседника prof. Svojsika, prof. dr. Harvat iz Praga.

SKOLSKA TELOVEŽBAČKA SVEČANOSTI U RUMUNJSKOJ

Ministarstvo prosvete u Rumunjskoj izdalo je, u sporazumu s najvišim Telesnuzgojnim savetom za Rumunjsku, točna uputstva svim školama o priređivanju školskih telovežbačkih svečanosti. Pre svega smatra se tako rekući za dužnost svake škole da je danput godišnje, najbolje koncem godine, priredi svoj telesnuzgojni nastup. Dozvoljena je samo jedna priredba godišnje. U mestu pak gde je više škola moraju svi zavodi da prirede samo jednu zajedničku svečanost i to pod vodstvom profesora telovežbe iz sviju zavoda, koji iz svojih redova izabiru vodnika čitave priredbe. Svaka škola izvršava najpre takmičenje među svojim učenicima, našto moraju svi zavodi da izvrše još takmičenje među svojim najboljim vrstama za prvenstvo škole u dotičnom mestu. Pobednička vrsta mora se nato boriti s pobedničkim vrstama ostalih mesta iz pokrajine, dok konačno takmičenje za prvenstvo među pojediniim pokrajinskim reprezentacijama ne odredi majstorske vrste svih rumunjskih škola. Zaključno takmičenje održaje se u Bukareštu. O svakoj školskoj telovežbačkoj priredbi i njenom uspehu moraju se obavestiti nadležne školske vlasti i državni Telesnuzgojni savez u Bukareštu. Sve gore navedene odredbe važe od 1935 godine unapred.

PRVA MEĐUNARODNA OLIMPIJADA DALJNJEG ISTOKA

Ovog meseca održaće se po prvi put Olimpijada naroda Daljnog Istoka u Manili. Na ovim utakmicama za gimnastičko i lakoatletsko prvenstvo Daljnog Istoka sudeluju 11 naroda, i to: Japan sa 300 natjecatelja, Kitaj sa 250, Nizozemska Indija sa 120, Koreja sa 80, Filipini sa 150, Anam sa 50, Kambodža sa 40, Siam sa 100, Tonkin sa 40 i Kohnhina sa 80. Najviše izgleda za prvo mesto ima Japan, dok će za drugo mesto doći do ljutog boja između Kitaja i Filipina.

MADŽARSKA VISOKA ŠKOLA TELESNOG VASPITANJA

Jedina stvar, na koju su mogli Madžari s ponosom pokazati prigrdom međunarodnog kongresa za telesno vaspitanje, koja je osnovana 1925 godine. Ova je škola organizovana zbilja stručnjački i sistematski, pa je danas jedna od najboljih škola za fizičko vaspitanje u opće. Na njoj se uzgajaju profesori telovežbe. Studij na školi traje pune 4 godine, i apsolvenci dobivaju rang pravih profesora s fakultetskom naobrazbom. Na ovoj školi postoje još i posebni kraći tečajevi za učitelje i prednjake telovežbačkih organizacija. Nastavni plan ima po 24 do 30 časova nedeljno, sastoji se iz sledećih predmeta: iz anatomije, antropologije, biologije, higijene, kinetike, psihologije, etike, logike, pedagogike, metodike, istorije telovežbe i organizacije. Ovo su teoretski predmeti, a praktičke vežbe obuhvataju: proste vežbe, vežbe na spravama, sve grane lake atletike, ritmiku, logorovanje, plivanje, mačevanje, borenje, smučanje, hokey, tenis i t. d.

KRONIKA

Prevoz kostiju Vladimira Gačino-vića u domovinu. Iz Sarajeva otputovali su u Lozanu Hamdija Nikšić i Voja Gačinović — brat pokojnog Vladimira — da obave sve potrebno oko prevoza kostiju pokojnog Vladimira Gačino-vića, vode i ideologa predratne nacionalno-revolucionarne omladine u Banjoj Luci. Pokojni Vladimir Gačino-vić rodio se 1890 godine u Kačanju kod Bileće, gde je svršio i osnovnu školu, dok je do 1907 pohađao gimnaziju u Mostaru. Kao vateren nacionalista i protivnik Austrije za vreme aneksijske krize prebegao je preko Crne Gore u Srbiju, gde je u Beogradu 1910 maturirao. Ovdje je počeo s intenzivnim radom na organiziranju omladine, kojoj je za vreme studija na filosofskom fakultetu u Beogradu i Beču postaje i jedan od glavnih ideologa. Kao borben čovek on stupa za vreme balkanskog rata u redove dobrovoljaca i junaci se borio pod Skadrom. Godine 1913 otišao je na studije u Lozanu, gde ga je zatekao svetski rat. Odmah stupao kao dobrovoljac u redove francuske mornarice i to u odeo, koji je manevrirao na Jadranu. Zbog bolesti mora napustiti vojsku, ali on ne prestaje radom. Otišao je u Ameriku, gde je među našim iseljenicima vršio propagandu protiv Austrije i za pomoć Srbiji. Iz Amerike godine 1917 vraća se u Lozanu, da završi studije, ali njegova bolest toliko je napredovala, da je daleko od kuće ne dočekavši oslobođenje, za koje je toliko radio i žrtvovao se, umro na teškoj tuberkulozi.

General Rudolf Maister-Vojanov. Kada smo se u proleću setili 60 godišnjice zaslužnog slovenačkog nacionalista, vojnika i pesnika generala Rudolfa Maistra, oslobođioca Maribora, niko se nije nadao, da će ovaj junak tako brzo otići od nas u večnost. General Rudolf Maister rodio se 29. marta 1874 u Kamniku. U Kranju je završio nižu gimnaziju, dok je 5 i 6 razred završio s odličnim uspehom u Ljubljani, nakon čega je stupio u kadetskiju školu u nameri, da budu naši vojnici imali opet jednog svesnog čoveka kao oficira. Za potporučnika bio je 1894 godine postavljen kod domobranskog puka u Ljubljani, gde je odmah počeo aktivnim radom u raznim slovenačkim narodnim i kulturnim društvima i produžio svojim literarnim radom. Naravno da ga austrijske vojne vlasti nisu baš lepm okom gledale pa je bio često premeštavan u razne krajeve bivše Monarhije. Za vreme svetskog rata bio je već krajem 1917 godine u Mariboru, gde je bio u stalnom kontaktu sa slovenačkim političarima, te tajno i član Narodnog veća. Kada je nadošlo vreme i srušila se Austrija, on je sa svojim oficirima i vojnicima zasao Maribor i okolinu i tako spasio našu severnu granicu, za što ga je Narodna vlada u Ljubljani imenovala divizijskim generalom u kojem je rang bio i primljen u redove naše vojske. Odlično je saradivao i u borabama za Korušku, a kasnije kao predsednik komisije za razgraničenje s Italijom sve do svog penzionisanja. Kod prve posete ondašnjeg regenta Nj. Vel. Kralja Aleksandra Slovenačkoj pratio Ga je na čitavom putu i bio imenovan počasnim adutantom Nj. Vel. Kralja. Za svoje velike zasluge bio je odlikovan najvišim našim i češkoslovačkim odličjima. U poslednje vreme aktivno je radio u oblasnom odboru Narodne odbrane u Mariboru, kao njegov predsednik, a završavao je i svoje memoare. Velikom pokojniku, odličnom vojniku, vaterenom nacionalistu i uglednom pesniku priredjen je bio impozantan sprovod u kojem su saradivala sva nacionalna i kulturna društva Maribora i okoline, i koji je pokazao svu onu veliku ljubav i poštovanje koju gaji zahvalni narod svom velikom sinu.

† Don Frane Bulić. U noći od 29 na 30 jula umro je na medicinskoj klinici u Zagrebu čuveni naš arheolog svetskog glasa don Frane Bulić, član Jugoslovenske akademije i t. d. Veliki pokojnik rodio se 4. oktobra 1846 u župi Vranjic-Solin kraj Splita. Osnovnu školu i prva četiri razreda gimnazije učio je u privatnom zavodu, a viša četiri razreda u Splitu gde je 1865 maturirao. Bogosloviju je studirao u Zadru, a za svećenika je bio zaređen 1869 godine. Iste godine otišao je u Beč, gde se upisao na filozofski fakultet, koji je završio 1873 godine posvetivši se u prvom redu arheologiji. Naredne godine — dakle tačno pre 60 godina nastupio je mesto suplenta na gimnaziji u Splitu, otkuda je bilo premešten u Dubrovnik. Godine 1882 postaje školski nadzornik za srezove Zadar-Benkovac, a naredne ravnatelj splitske gimnazije i ravnatelj arheološkog muzeja. Godine 1912 postao je konservator za čitavu bivšu Dalmaciju. Kao gimnazijski ravnatelj iz političkih razloga — bio je vateren nacionalist — bio je umirovljen već 1896 godine. Još za vreme svog boravka u Beču napisao je dve studije — jednu arheološku, drugu epigrafsku, kojima su sledile brojne studije u raznim našim i stranim revijama, te tako postaje poznat i čuven u čitavom kulturnom svetu. Upravo monumentalna je pak njegov rad oko otkrivanja starodrevnog rimskog grada Salona i proučavanju stare Diodorove palate, na čijim je ruševinama izgrađeno jezgro Splita. Svojim zaslužnim radom, za koji se zainteresovao i naučni svet inostranstva postao je veliki pokojnik upravo legendarna ličnost Splita. Već 1887 odlukovao ga je papa Leon XII s titulom papinskog komornika, godine 1908 postaje apostolski protonotar, 1888 pravi član nemačkog arheološkog zavoda u Berlinu, 1898 pravi član austrijskog arheološkog zavoda u Beču, 1890 član arheološkog zavoda u Odesi, 1894 član jednakog društva u Petrogradu i iste godine društva u Moskvi, 1895 član rimske arheološke akademije, 1904 član češkog muzeja i počasni član Lisabonske akademije, 1901 oficir francuske akademije, 1909 počasni član kr. akademije za arheologiju u Briselu, 1922 dopisni član kr. srpske akademije nauka i t. d. Nj. Vel. Kralj odlukovao je pokojnika 1921 godine redom sv. Save II stepena, a 1922 primio je francuski red časne legije. Od godine 1887 dalje bio je član Jugoslovenske akademije u Zagrebu, a 1921 bio je izabran za počasnog doktora filosofije zagrebačkog univerziteta. Iz navedenog može se videti, koliki ugled je uživao ovaj naš veliki pokojnik osobito u inostranstvu, gde je bio jedan od najpoznatijih naših naučnjaka.

Francusko-jugoslovenska manifestacija u Bezansonu. Po vestima iz Bezansona, priredjena je tamo francusko-jugoslovenska manifestacija uzajamnog prijateljstva povodom odlikovanja g. Zoseta Tubena, bivšega šefa prefektore Duh, pisca knjige o francusko-jugoslovenskom bratstvu. Svečani čin predaje odlikovanja obavljen je u prisustvu vojnih i civilnih vlasti jugoslovenske kao i delegacije s konzulom iz Meca g. Kostom Mišićem na čelu. Prisutni su bili i mnogobrojni članovi društva Poali d'Orlan, pa se je ova svečanost pretvorila u ponovnu manifestaciju bratstva između našeg i francuskog naroda.

Lepa nacionalna manifestacija lužičkih Srba. U nedelju 15. jula održane su u Ratiboru u Gornjoj Lužici velike narodne svečanosti, o kojima je čak i nemačka štampa pisala dosta simpatično. U Ratiboru sakupilo se je preko 10.000 svesnih Lužičana i Saske i Prusije, da manifestira za svoje nacionalne težnje. Svečanost je organizovala »Domovina« Savez lužičko-srpskih narodnih nošnji i starih običaja. Domaća pevačka društva pevala su u povorci stare narodne pesme te tako manifestirala za svoju staru lužičku kulturu.

Razne kulturne vesti. U Beogradu je ovih dana umro Filip Trifunac, veterani i nestor poštansko-telegrafске struke, u 81 godini života. Pokojnik je pripadao staroj generaciji naših telegrafista u maloj kneževini Srbiji, gde se je odlikovao za vreme srpsko-turškog rata 1876 godine.

U Sobjeslavu u Češkoj ovih dana doživio je svoju 95 godišnjicu nestor čeških režisera i prvi režiser Smetanovih opera Edmund Hvalovski. Još danas je duševno čio i sada radi na memoarima iz svog dugogodišnjeg pozorišnog života.

25 godišnjice prvog većeg poleta, koji je 25. jula 1909 napravio francuski avijatičar Blerio preko kanala La Manš, setile su sve novine sveta, a osobito avijatički krugovi, jer je ovaj prvi veći uspehi polet dao novog potstreka za daljni brzi razvoj avijacije.

U Parizu je umro 27. jula veliki francuski vojskovođa i organizator kolonizacije i uzorne uprave u Maroku, maršal Liot, pravi član francuske akademije nauka, koji je bio neko vreme i ministar vojske i jedan ne samo od najodličnijih francuskih generala, nego i jedan od najboljih upravnika kolonija.

ROSIIA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTVAČETA

Župa Ljubljana

GEROVO. — Dana 22. jula 1934. godine priredilo je naše društvo u Gerovu u Gorskotom kotaru svoj IV javni nastup.

Već rano u nedelju bilo je mesto Gerovo okićeno državnim trobojkama.

U 13 sati počeli su pristizavati gosti iz Čabra, Sušaka, Crnogloga, Prezida, Broda, Delnice, Tršća, Žiri i t. d., tako, da je Sokolstvo u Gerovu toga dana, uz sudelovanje svoje drage braće i gostiju sa strane, imalo zaista svečani dan.

U 3 sata posle podne otpočela je formacija povorke, koja je ispred sadanje sokolane, mesne osnovne škole, krenula na vežbalište. U povorci je bilo preko 50 uniformisanih Sokola, a onih u civilnim odelima nekoliko stotina. Na vežbalištu: društva Čabar, Gerovo i jedan brat iz Žiri, izveli su skladno proste vežbe za zagrebački slet. To je ujedno bila smotra ovdašnjeg Sokola, koji se korporativno sprema na zagrebački slet. Njihov skladan rad bio je pozdravljen burnim pljeskom gledalaca.

Na preči i ručama nastupili su samo braća iz Gerova i jedan brat iz Žiri. Publika je sa zanimanjem pratila izvođenje vežbi i burno je pozdravila svaku tačku.

Naraštajci društva Gerovo, njih 15, nastupili su s prostim vežbama i kombinovanim vežbama prednjaka brata Kovača. Izveli su vežbe skladno, pobrali su buran aplauz svojih roditelja, gledalaca, a pored priznanja onih, koji su zato merodavni, neka im je najveća nagrada zadovoljstvo, koje su pružili svojim roditeljima, koji su bili ponosni njihovim nastupom.

Na javnoj vežbi bilo je prisutno oko 1000 gledalaca, a to je za mesto Gerovo divan broj.

Posle javnog nastupa u prostorijama kuće brata Josipa Turka bila je sokolska zabava sa šaljivim igrokazom. Prigodni govor održao je načelnik društva Gerovo brat Stevan Bajić. Iza tog čina usledila je pesma O Istri, koju je otpjevao sokolski pevački zbor pod vodstvom svoga zborovođe br. Ljubomira Turka, koji je također pobrao buran aplauz tako, da se nekoliko puta morao pojaviti na pozornici.

Može se mirne duše reći, da je priredba Sokola Gerovo uspešno iznad svakog očekivanja. Posle programa nastala je nevezana zabava.

Župa Maribor

MARIBOR. — Brat Ljudevit Kranjc — pedesetogodišnjak. — Ovih dana proslavio je — skromno i tiho — svoj pedeseti rođendan brat Ljudevit Kranjc, podavni. Mestne Hranilnice u Mariboru. Slavljenik se je rodio 1884. g. u — nekad sunčanoj, a danas porobljenoj — našoj Gorici. Svoj život posvetio je već od svoga mladičkog doba ne samo svome pozivu, već u podjednako meri i svome narodu. Jedva je stupio u mladičko doba, a već ga vidimo s ostalim, i onda i danas odličnim narodnjakima, na narodnom poslu, osobito sokolskom. Naša slika nam ga prikazuje kao načelnika Sokola u Gorici. Već trideset godina je član Sokola, i još uvek njegov aktivni poslenik.

Kao istaknuti narodnjak morao je i on, kao i mnoga njegova sokolska braća, da potraži utočišta u slobodnoj Jugoslaviji, čim su Italijani okupirali našu Goricu. Nastanio se je u porodici u Mariboru, i ovde odmah nasta-

Br. Ljudevit Kranjc, potstarešina Sok. župe Maribor kao načelnik Sokola u Gorici u 1908. g.

vio sa sokolovanjem. Jedno vreme je bio i načelnik naše župe, a danas je prvi zamenik starešine župe. Kao nar.-obr. referent župe, osobito mu leži na srcu ra zvoj i napredak naših pograničnih sokolskih jedinica. O njegovoj pedesetogodišnjici kličemo mu: Još na mnogaja ljeta! i želimo mu da doživi oslobođenje svoga zavičaja — naše Gorice. — Zdravo!

DRAVOGRAĐ - LIBELICE.

— Dne 24. VI je imelo Sokolsko društvo Dravograd svoj letošnji društveni nastup, ki je prav lepo uspeo. Sodelovali sta še društvi Vuzenica s samostojnimi prostimi vajami, ki so bile skladno izvedene. Prevalje, ki se je zlasti odlikovalo s telovadbo na orodju ter končno še strumna Sokolska četa iz Libelice z brezhibno izvedenimi prostimi vajami, združenimi s končno domoljubno alegorično sliko, ki je vse številno obsejno občinstvo izredno navdušila.

Br. Sokolsko društvo v Dravogradu je treba pohvaliti zlasti radi njegovega zanimanja za sokolsko četo v obmejnih narodno zavednih Libelicah. Krepko libeliško vrsto pa je ustvaril šolo br. Andrija Bukvič, ki z veliko vneto vadi vrle kmetske fante, kadar mu to pač dovoli njegova težavna obmejna graničarska služba. Nastopila je tudi sokolska deca iz Libelice — vadi jo agilna in neustrašna s. Milena Močnikova.

Krasno uspeši nastop je navdušil tudi navzočega okrožnega prosvetarja br. Janka Gačnika, ki je v svojem govoru poudaril zlasti troje: Sokolska gnezda, ki se vlečejo vzdolž severne meje: Marenberg, Vuzenica, Dravograd, Libelice, Guštanj, Prevalje, Mežica-Zerjav, Črna, ki tvorijo skupno s br. društvoma Ribnica-Josipdol in Slovenjgradec — koroško sokolsko okrožje in so prave žive in zanesljive obmejne trdnjave; bratska povezanost in vedna pripravljenost teh društev ter

razmeroma številni sokolski domovi kot domovi prosvete in zidane jugoslovenske nacionalne trdnjave. Skoro polovica društev v okrožju ima že svoje večje ali manjše domove, kar je razveseljiv pojav požrtvovalnosti, sokolske zavesti, vztrajnosti in trajnosti.

VERZEJ. — Dne 22. julija t. l. je priredilo tukajšnje sokolsko društvo javni telovadni nastop. Ves program — 8 točk — je bil precizno izveden ter je vredno omeniti, da je društvo izvedlo svoj nastop samo s svojimi telovadci, le pri članskih prostih vajah so sodelovala sosedna društva. Posebno je ugajal nastop naraščaja s prostimi vajami in raznoterostmi. Vsega sta nastopila 102 telovadca. Za zaključek telovadbe je nastopila skupina vseh telovadcev domačega društva, razvila državni trobojnik, dvignila med njimi veliko sliko prvega staroste SKJ Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, nakar je godba zaigrala državno himno. Občinstvo je nagradilo telovadce z živahnim odobravanjem. Vso telovadbo je spremljala sokolska godba iz Male Nedelje. Po telovadbi se je razvila prijetna zabava. Prireditelj je v moralnem in gmotnem oziru dobro uspešna.

Župa Mostar

KONJIC. — Tromesečna sednica sokolskih četa. Dne 22. VII održana je tromesečna sednica sokolskih četa s područja matičnog društva Konjic.

Sednica se održala u sokolani društva Konjic pod predsedanjem starešine brata Salema Repovca i u prisutnosti izaslanika mostarske župe brata Milivoja Jelačića.

Sednici je pored nekoliko odborika matičnog društva prisustvovao veliki broj izaslanika svih četa osim čete Repovci, koja je opravdala izostanak. Izaslanici pojedinih četa podneli su izveštaje o radu u prošlom tromesečju.

Skoro svi izveštaji primljeni su kao dobri i tačni, jedino je bilo manjih zameraka u pogledu zaostataka u naplati članarine kod nekih četa.

Rad četa u prošlom tromesečju pored prosvetnog-ekonomskog i higijenskog pravca kretao se u glavnom i najviše na tehničkom polju, jer su sve čete bile mnogo zauzete pripremanjem za javni društveni čas i za pokrajinski slet u Sarajevu, na kojima su brojno učestvovali i nastupili na potpuno zadovoljstvo.

Za rad u budućem tromesečju donešeni su sledeći zaključci:

I.) Kod svih četa imaju se održati guslarske utakmice članova.

II.) U mesecu septembru zaključeno je prirediti sokolsku poljoprivrednu izložbu, na kojoj imaju sudelovati sve čete.

III.) Sve čete imaju nastojati, da u što većem broju sudeluju na sletu u Zagrebu, ne samo kao članovi već i kao vežbači tim više, jer će Sok. župa u Mostaru nastupiti s posebnom tačkom.

IV.) Ostali rad imaju se kretati u dosadašnjem pravcu.

Nakon što su ovi zaključci odobreni i primljeni završena je sednica u najboljem redu.

Župa Novo mesto

NOVO MESTO. — Novomeško sokolsko okrožje šteje 14 edinic, 8 društva in 6 čet, ki so pod vodstvom matičnega društva Novo mesto. Poročila so pošiljala redno štiri društva in vse čete. Društvo Mirna peč dolguje poročilo za zadnje štiri mesece, Škocijan pa za januar, marec, maj, junij, Stražalca vas pa ni poslal v tem letu novobenač poročila, čeprav sem ista po večkrat zahteval. Prosvetno delo ima sledeče enote: predavanj 23, od teh eno s filmom in 3 z diapozitivi ter z 870 poslušalci, govorov pred vrsto 26 s 348 poslušalci, društvenih večerov je bilo 29, debatnih 28, gledaliških predstav 14, zabava 1, ples 1, svečanih proslav 1, akademije 4 in vse edince so imele 24 izlete, poleg tega sta bila dva izleta za deca in 1 dečja akademija — vsega 14 enot.

Ker bratske edince tako površno in malomarno izpolnjujejo mesečna poročila, ni mogoče dati točnih podatkov o sokolskem tisku.

V tisku je bilo objavljenih 25 dopisov v »Sokolskem glasniku«, 3 pa v »Jutru«, oziroma Slovenskem Narodu. Okrožje pa je poslalo 3 poročila v »Sokolski glasnik« in 2 v »Jutro« o izvršenih akademijah in javnih nastopih.

Knjižnice imajo 4 društva in 2 četi ter po nekaj knjig ostale edince. Tudi ta poročila so skrajno površna. Stanje je pa sledeče: strokovnih knjig 180, zabavnih 3141 ter je bilo 478 čitalcev in 3321 izdana knjiga in to članom, naraščaju in deci.

Prosvetne odbore, oziroma prosvetarje imajo vse edince, PO in TO pa sta združena le pri eni edinci.

Pevske odseke imajo 4 edince, godbenega 1, tamburaškega 1, dramskega pa 7 edinic.

Okrožje je prejelo 140 dopisov, to so v glavnem mesečna poročila, odpisalo je pa 46 dopisov in 4 okrožnice.

Okrožje ni izvršilo prosvetnega pregleda po edinicah, ker je iz prometnih in finančnih ozirih nemogoče iz skrajno oddaljenega sedeža okrožja, v počitnicah pa so br. prosvetarji večinoma odsotni. Iz istih vzrokov tudi ni imelo okrožje nobene seje prosvetarjev in se vse delo vrši pismeno.

TREBNJE. — Mirenko sokolsko okrožje.

V prvi polovici letošnjega leta so pokazale vse edince okrožja s svojimi vidnimi uspehi zopet lep korak naprej k vzgoji svojega članstva in naše vasi v sokolskem duhu. Iz polletnega prosvetnega izveštaja posnemam, da je bilo v okrožju 10 sokolskih predavanj in preko 40 nagovorov sokolske vsebine, kar je poslušalo preko 1300 članstva vseh kategorij telovadnice, Poleg par (5) dr. večerov in debat je zaznamovati v okrožju 12 dramskih predstav, ki so jih odigrali marljivi odseki društev: Mokronog, St. Janž, Žužemberk in St. Lovrenc. Posebno Mokronog in Žužemberk zaslužita vso pohvalo, kjer se zelo lepo razvija delo mladinskega odra, ki ga obe društvi gojita. Društvi Mokronog in St. Janž sta zavrtili še 18 filmov, nadalje je bilo 5 zabav v pustu, 1 svečana Vidovdanska proslava s kresom, 2 akademiji in 26 izletov za vse vrste članstva. Razveseljivo se je dvignil v okrožju tudi sokolski tisk in je naročenih na »Sok. glasnik« 33, na »Soko« 21, na »Sokolič« 24, na »Našo radost« 97 in 22 na »Sok. prosveto«. Posnemanja vredno je omeniti, da je samo mladina nar. šole v Dol. Nemški vasi pri Trebnjem naročena na 43 izvodov »Naše radosti«. Tudi sokolsko poročevalstvo je krenilo končno v pozitivno-objektivno smer poročanja v sok. in javnem tisku, kjer je bilo iz edinic okrožja priobčenih 29 vesti in poročil. Knjižnice je v okrožju 7 in štejejo 2570 knjig s 337 čitatelji in 862 prečitanimi knjigami.

Petje se je končno pričelo sistematično gojiti v vseh edinicah in je 6 zborov, od katerih so 3 zbori (moški) že nastopali s prav lepim uspehom — to: Mokronog, Mirna in St. Janž. Trebnje ima pa dobro organiziran mladinski zbor. V Mokronogu je bil v aprilu dobro obiskan prosvetni okr. zbor, pa tudi na žup. prosv. tečaju in zboru dr. prosvetarjev je udeležba s strani prosvetarjev okrožja vedno polnoštevilna.

Sodelovanje s tehničarji in župo ter sosednjim okrožjem je prav lepo — tako, da je prosv. delo v prvem polletju visoko aktivno. Pogumno naprej v drugo polletje!

—ar.

TREBNJE. — Ob prehodu v drugo polletje naj navedemo tudi nekaj zaključnih števil iz telovadnih društev M. S. O., ki naj nam služijo kot pregled dosedanjega dela in vpogled za nadaljnje delo. Uvodoma naj poudarim, da se je v tem polletju dvignil prav razveseljivo odstotek vsega telovadečega članstva, naraščaja in dece in dejstvo, da so tokrat telovadila vsa društva v okrožju, tudi St. Rupert, ki je začel v marcu z redno telovadbo vseh oddelkov. Tako štejejo sedaj po dru-

—ar.

TREBNJE. — V okrilju Mirenko sokolskega okrožja se razvija tudi naše društvo, ki prav smelo koraka s svojimi uspehi za svojimi sosedami v okrožju. V telovadnici je vse v gibanju, zlasti se je pa dvignilo število članstva, ki zelo redno prihajajo iz okoliških vasi k sokolski telovadbi. Število dece je nekoliko slabše, kar pa je gotovo pripisovati počitnicam. Društvo se marljivo udeležuje stopov bratskih društev tako na Mirni, Žužemberku, v Sarajevu in v posebnem lepem številu je sodelovalo na župnem zletu v Mokronogu, kjer je pri tehnikah vrsta članov v niž. odd. odnesla II. mesto, enako II. mesto pa je dobil ml. posamezniki brat Jancz Srpan in pri članicah je bila tudi II. v n. odd. Soklar Anica, oba iz Trebnja.

Pripravlja pa se tudi na zlet v Zagreb, kamor pohiti vse telovadeče članstvo. Da omogoči udeležbo v Zagrebu tudi ubožnejšemu članstvu, je društvo priredilo na Cvibljah nad Trebnjem prireditelna sokolski piknik, ki je bil združen tudi z prvim javnim zletom vseh društev okrožja. Udeležba na pikniku je bila izvršna. Vse oddelke (tudi ženske) vodili so ml. člani. Poleg domačinov so sodelovali gostje iz Novega mesta in St. Lovrenca. Po nastopu se je razvila animirana sokolska zabava. Tako je piknik uspeh in želimo še več takih prireditelj v prosti naravi!

—ar.

Župa Sušak - Rijeka

BAŠKA. — Slet Krčkog okrožja. Dava želja baščanskog Sokola ispunita se konačno dne 22. jula kada smo razvili naš sokolski barjak i to posle 25 godina opstanka našeg društva. Rat pa posleratne prilike nisu dale da se to ta želja oživotvori, a verovatno ni danas ne bismo imali barjaka da se nije našla jedna vrlo rodoljupka i prijateljica našeg društva sestra Mara Halla, rođena Matejčić, koja iako daleko iz svoje rodne Baške odužila se svom rodoljublju darovavši našem društvu sokolski barjak. Makar povredili njezinu poznatu skromnost ne možemo, a da pred sokolskom i drugom javnošću ne naglasimo njezin gest koji je ne samo s idejne strane velik, već i s

—ar.

materijalne pogotovo u današnjim teškim prilikama. Sestri Mari u ime Sokola i Baške neka bude srdačna hvala! Bratska sokolska srca gojiće prema njoj večno harnost i pokazati će dostojna plemenitoga dara.

Zastava je rađena u Češkoj od teške francuske svile i zlatom izvezena. S jedne strane je izvezen sokol, koji se raskrillio nad Baškom, a s druge je jugoslovenski grb s natpisom »Za Kralja i Otadžbinu«. U uglu su lipove grančice. Krasne vrpce u českoslovačkim narodnim bojama darovao je brat dr. Havlik, kum barjaka. Vrpce nose natpis u češkom jeziku: »Vernost za vernost«. — »Branite svoje more« — »Na stražu graničarje« — »Uvek s Vama, braćo«.

Bratu kumu i njegovoj gospođi sestri Ani nećemo nikada zaboraviti

—ar.

Sokolsko društvo Baška — Razviće društvenog barjaka

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

štvi: Trebnje 93, Mokronog 120, Mirna 56, St. Janž 95, Žužemberk 85, St. Lovrenc 43 in St. Rupert 54 vseh telovadečih. Tako je skupaj v vsem okrožju 546 telovadečega in 439 netelovadečega članstva.

Ako pogledamo sedaj še polletno statistiko, vidimo: Trebnje: 502 tel. 163 tel. več. 1869 skup. udeležba; Mokronog: 742 — 262 — 3774; Mirna: 384 — 205 — 1959; St. Janž: 607 — 241 — 3084; Žužemberk: 477 — 253 — 2637; St. Lovrenc: 256 — 186 — 1232; St. Rupert: 544 — 76 — 804; skupno je telovadilo 3130 vseh telovadečih v 1387 urah s 15.335 navzočnostjo telovadečih vseh oddelkov.

Iz gornjih števil se tudi točno razvidi marljivost posameznih edinic, ki so se pripravile na letošnje nastope.

Edinice Mirna in Žužemberk sta priredili že svoje nastope, ostale pa jih bodo imele v jeseni. St. Lovrenc 19. avgusta in Trebnje 8. septembra.

Iz okrožja je bila udeležba na gornjih nastopih prav lepa. Žup. taj. zletu je udeležilo 76 vseh, v Sarajevu pa se je pihotilo 18 članstva. Tudi na žup. zletu v Mokronogu je bilo naše okrožje zastopano v prav lepem številu ter tudi doseglo v niž. odd. članic I. II. in III. mesto; pri članih pa II. mesto pri župnih tekmah.

Poleg nastopov v domačem okrožju so se edince udeležile še nastopov v Novem mestu in St. Jerneju v Celjskem okrožju ter v Boštjanju v Celjski župi. V teh številkih je podan le del vsega prizadevanja bratov in sester v tehničnem delu in želimo v drugi polovici leta še lepšega razmaha. Zdravo!

—ar.

TREBNJE. — V okrilju Mirenko sokolskega okrožja se razvija tudi naše društvo, ki prav smelo koraka s svojimi uspehi za svojimi sosedami v okrožju. V telovadnici je vse v gibanju, zlasti se je pa dvignilo število članstva, ki zelo redno prihajajo iz okoliških vasi k sokolski telovadbi. Število dece je nekoliko slabše, kar pa je gotovo pripisovati počitnicam. Društvo se marljivo udeležuje stopov bratskih društev tako na Mirni, Žužemberku, v Sarajevu in v posebnem lepem številu je sodelovalo na župnem zletu v Mokronogu, kjer je pri tehnikah vrsta članov v niž. odd. odnesla II. mesto, enako II. mesto pa je dobil ml. posamezniki brat Jancz Srpan in pri članicah je bila tudi II. v n. odd. Soklar Anica, oba iz Trebnja.

Pripravlja pa se tudi na zlet v Zagreb, kamor pohiti vse telovadeče članstvo. Da omogoči udeležbo v Zagrebu tudi ubožnejšemu članstvu, je društvo priredilo na Cvibljah nad Trebnjem prireditelna sokolski piknik, ki je bil združen tudi z prvim javnim zletom vseh društev okrožja. Udeležba na pikniku je bila izvršna. Vse oddelke (tudi ženske) vodili so ml. člani. Poleg domačinov so sodelovali gostje iz Novega mesta in St. Lovrenca. Po nastopu se je razvila animirana sokolska zabava. Tako je piknik uspeh in želimo še več takih prireditelj v prosti naravi!

—ar.

Župa Sušak - Rijeka

BAŠKA. — Slet Krčkog okrožja. Dava želja baščanskog Sokola ispunita se konačno dne 22. jula kada smo razvili naš sokolski barjak i to posle 25 godina opstanka našeg društva. Rat pa posleratne prilike nisu dale da se to ta želja oživotvori, a verovatno ni danas ne bismo imali barjaka da se nije našla jedna vrlo rodoljupka i prijateljica našeg društva sestra Mara Halla, rođena Matejčić, koja iako daleko iz svoje rodne Baške odužila se svom rodoljublju darovavši našem društvu sokolski barjak. Makar povredili njezinu poznatu skromnost ne možemo, a da pred sokolskom i drugom javnošću ne naglasimo njezin gest koji je ne samo s idejne strane velik, već i s

—ar.

materijalne pogotovo u današnjim teškim prilikama. Sestri Mari u ime Sokola i Baške neka bude srdačna hvala! Bratska sokolska srca gojiće prema njoj večno harnost i pokazati će dostojna plemenitoga dara.

Zastava je rađena u Češkoj od teške francuske svile i zlatom izvezena. S jedne strane je izvezen sokol, koji se raskrillio nad Baškom, a s druge je jugoslovenski grb s natpisom »Za Kralja i Otadžbinu«. U uglu su lipove grančice. Krasne vrpce u českoslovačkim narodnim bojama darovao je brat dr. Havlik, kum barjaka. Vrpce nose natpis u češkom jeziku: »Vernost za vernost«. — »Branite svoje more« — »Na stražu graničarje« — »Uvek s Vama, braćo«.

Bratu kumu i njegovoj gospođi sestri Ani nećemo nikada zaboraviti

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

—ar.

III prosvetni tečaj Sokolske župe Varaždin, održan od 9—14 jula o. g. u Karlovcu

Sokolsko društvo Baška — Razviće društvenog barjaka

lepi dar kao ni njihovu skrb da završi što pre i bolje bude dovršena.

Na slet i razviće došla su braća celog krčkog okruženja te društva iz Primorja i Raba. Rabljeni dođu sa svojim barjakom u sokolskim čamcima, a makar je puhalo jugovina. Četiri parobroda Jadranske plovidbe i dve motorne lađe dovezeše ostalu braću. Mnogo trobojka, crvene košulje, muzike i vedro sokolsko raspoloženje davalo je Baški do sada neviđeni čar. Zauzimanjem općine uoči priredbe bila je uspešna iluminacija obale i okolnih bregova što je i za mnoge kupališne goste bila velika atrakcija. U 11 sati prošla je mestom povorka u kojoj je sudelovalo do 2000 osoba. Po podne sleglo se na lepo uređeno sletistište sila Sokola i publike Čehoslovaka i Jugoslovena do 3000, da u 17 sati započne razviće zastave i javna vežba.

Kuma barjaka, sama darovateljica, sestra Mara Hallova-Matejčić bila je zastupana po gđici Mariji Čubranić, stud. fil.

Brat F. C. Dujmović, načelnik Baške, pozdravlja prisutnu sokolsku braću u ime meštana želeći društvu jači i bolji uspeh u seni novog sokolskog barjaka. — Starešina Sokolskog društva Baška brat Katarinić Frano pozdravlja prisutne zastupnike vlasti, društva i braću Čehoslovake, koji su nadošli u tolikom broju da uveličaju ovu našu retku slavu i da složenim radom i zajedničkom ljubavlju ojačaju razvoj sokolske i jugoslovenske nacionalne misli i to na žalu jedinog kvarnerskog otoka ožarenog narodnom slobodom. Tom prigodom pročitao je pozdravni brzojav odaslan starešini SKJ Njegovom Visočanstvu Prestolonasledniku Petru i bratu E. Ganglu, prvom zameniku starešine.

Kum brat dr. Havlik u krasnom poduljem govoru ističe veće veze između dvaju bratskih naroda pogotovo ljubav Čehoslovaka prema Baški i njenom Sokolu. Govori u ime kume, čeških Sokola i predaje zastavu bratu starešini želeći društvu pod novim barjakom viši polet i veću snagu. — Brat starešina F. Katarinić razvija barjak zahvalivši se kumi, kumu i bratskoj pažnji naglasivši uzajamno bratsko nastojanje u sadašnjosti i budućnosti. Predaje barjak zastavniku bratu Ljubi Tudoru, koji se zaklinje, da će svim žarom čuvati taj sveti simbol nacionalnih i sokolskih ideala i nositi ga neokaljana nad bratskim sokolskim glavama. Sam čin razvića barjaka prošao je veoma dostojanstveno: položena je svečana prisega na barjak sa strane celog članstva, otvirana državna himna, molitva i češkoslovačka narodna himna.

Pozdravlja nato starešina Sokolske župe Sušak-Rijeka brat Polić. Po svršenim govorima započne javna vežba koja je nada sve uspešna. Treba osobito naglasiti lepi uspeh naše čete iz Duge, koja je kvantitativno i kvalitativno mnogo dala. Njihove vežbe sa sekirama, a uz sopile, bila su lepa atrakcija i za domaće i za goste.

Priredbi je prisustvovala i delegacija Poljaka pod vodstvom dr. Vošnjaka, predsednika Poljsko-jugoslovenske lige iz Poznania, te dr. Krukowskoga. Dr. Vošnjak čestitao je u ime lige društvu slavu, što je izazvalo veliko oduševljenje te se cela priredba konačno pretvorila u oduševljenu manifestaciju ljubavi i sloge triju bratskih naroda. To je kulminiralo osobito navečer prigodom akademije u hotelu Velebit kada je grupa od tridesetak braće Poljaka u povorci i pevajući došla na priredbu. Akademija je imala birani program od 11 tačaka koje su naizmenice izvodili naši i Čehoslovaci. Pevao je g. Jar. Pospisil, član opere u Pragu, koji se osobito svidio svojim pevanjem. Prisutne je također svojim pevanjem sevdalinki zanela gđica Rada Milunić. Duet »Dalmatinski šajkaša«, izvedan po sestrama Veri i Mariji Tudor, bio je osobito toplo primljen. Pevao je i naš sokolski pevački zbor. Od telovežbenih tačaka pažljivo je gledana i živo pozdravljena trojka Marija i Vera Tudor te Vera Renner, pa narodni plesovi izvedani po naraštajcima. Solo balet divno je izvela Dagmar Vondrova.

Za akademije govorio je u ime prisutnih Poljaka dr. Vošnjak i čestitao na tako lepom uspehu sokolskog rada, zaželivši da na karti Jugoslavije čim pre uskrse i deseta banovina Istra. Siguran je da će se to ostvariti pod junačkim žezlom Karadorđevića. Brat starešina Katarinić zahvaljuje se na

lepim bratskim rečima i željama naglasivši, da je naše more isto tako poljsko kao i češko i sveslovensko. Posle zanosnog aplauza, koji je po tom nastao, svi zapevaše »Hej Slaveni«.

Po akademiji bila je zabava. — P.

MALOVAN. — Dne 6 aprila o. g. osnovana je ovdje Sokolska četa Malovan. Kod osnutka upisalo se 40 članova. Novoosnovana četa radi s voljom i agilno, tako da je već nakon mesec dana na Spasovdan dne 17 maja o. g. javno nastupila prigodom osvećenja kamena temeljca Sokolskog doma u Gračacu, i tog puta izvela dve sletske vežbe. Sada ima 72 člana, 10 članica i 55 dece.

Upravni odbor, koji ujedno vrši funkciju prosvetnog odbora, davao je već do sada nekoliko predavanja, naročito o Sokolstvu i organizovao diletantski zbor. Četa je 8 jula o. g. dala svoju I javnu vežbu s proslavom otvorenja pozornice.

Pre početka javne vežbe, starešina ove čete brat Lačen Mijo, šef stanice, održao je svima prisutnima pozdravni govor, koji su svi s odobravanjem saslušali. Na vežbi su nastupili uz domaće članove, članice i dece također matično društvo Gračac sa svim kategorijama, te susedna četa Otrič-Zrmanje. Domaći, kao i gosti, dali su lepe vežbe.

Posle javne vežbe bilo je otvorenje pozornice s kazališnim komadom. Najpre su deca deklamovala »Zdravom,

»Ja sam Soko« i »U sokolskom kolu«, zatim su deca odigrala »Djed i unuk« od Petra Preradovića, te dečji igrokaz »Snjeguljica«, dočim su na koncu odrasli dali šaljivu igru »Seljaci u gradu«. Javna vežba, kao i pozorišni komadi izvedeni su na veliki aplauz gledalaca.

Posle pozorišnih komada bila je pučka zabava. Prisutnih je bilo oko 1200, što je za ovde vrlo mnogo.

Materijalni, a naročito moralni uspeh bio je neočekivano velik.

Župa Novi Sad

PETROVARADIN. — Posveta doma i Kraljeve zastave, Sokolsko društvo Petrovaradin pristupilo je gradnji svoga doma, koji će biti posvećen uspomeni svih onih nacionalnih mučenika, koje je bivša Austrougarska tečajem svetskoga rata ovdje u Petrovaradinu streljala i vešala.

Zahvaljujući izdanoj pomoći Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda, Banske uprave, Gradskog načelnika, Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, Fabrike cementa u Beočinu kao i ostalih pojedinaca, radovi oko gradnje doma lepo napreduju.

Na osnovu toga društvo je bilo u mogućnosti, da ovih dana utvrdi konačni i detaljni program svečanosti blagoslova grobova i doma.

8 septembra posle podne obaviće se opev: blagoslov grobova. U 1½ časa stižu delegati i gosti. Nakon formi-

ranja povorke polazi se na grob Batjanićana, zatim na groblje i konačno u tvrđavske šančeve.

9 septembra, nakon dočeka gostiju, biće u 8 časova u jutru održana pokusna vežba za javni čas. U 10½ časova do podne otisnuće se na Sokolskom letnjem vežbalištu svečana služba Božja, a nakon toga biće obavljen blagoslov doma. Po podne u 3 časa biće na ovašnjem sportskom igralištu obavljen blagoslov zastave, koju je blagoizvolio da ovom društvu pokloni Njegovo Veličanstvo Kralj, a zatim će se održati javni čas, koji će imati karakter župskog sleta. Uveče biće narodno veselje na sokolskom letnjem vežbalištu.

Kod opeva grobova i blagoslova zastave i doma sudelovaće Novosadsko muzičko udruženje i Petrovaradinsko pevačko društvo »Neven«.

Samoj svečanosti prisustvovali visoko sveštenstvo pravoslavne crkve, koje će obaviti blagoslov i opev grobova, a od strane katoličke crkve najavio je svoj dolazak sam preuzv. g. biskup dr. A. Akšamović, koji će otisnuti svečanu pontifikalnu misu i obaviti blagoslov doma i Kraljeve zastave.

Župa Varaždin

ZBELAVA-KUĆAN. — Dana 22 jula održala je ova četa svoj četvrti javni nastup u selu Kućan Donjem uz sudelovanje sledećih bratskih susednih jedinica: Sokolskog društva Varaždin,

»Sokolski glasnik«, »Soko«,
»Sokolsku prosvetu«,
»Sokolsko selo«,
»Sokolić« i »Našu radost«!

Širite
Sokolsku
štampu

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske priredbe Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica šte. 44

**UČITELJSKA
TISKARNA**

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

Braće, sestre!

Sve sokolske potrepsotine za javne i svečane nastupe dobijete najjeftinije i najsolidnije kod bratske radnje

BRANKO PALČIĆ

glavni dobavljač Saveza S. K. J.

CENTRALA: Zagreb, Kraljice Marije ulica 6

FILIJALA: Beograd, Balkanska 24

KR. DVORSKI DOBAVLJAČ

Prva jugoslavenska industrija
športskih potrepsotina

M. DRUCKER

ZAGREB **BEograd**
ILICA 39 Pasaž Akademije
Nauka

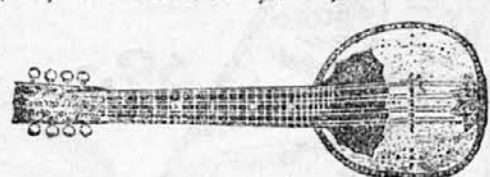
Izašao je novi cjenik sokolskih
potrepština sa rasporedom
utakmica za laku atletiku.

ZATRAŽITE HITNO!

Preporučamo
tvričke, koje
oglašuju u
»Sokolskom
glasniku«!

Najbolje Tambure

Sremske i Farkaševske vrste te majstorske gitare i mandoline uz jamstvo preporuča Svjetska rukotvornica tambura
STJEPAN M. GILG, SISAK br. 162
JUGOSLAVIJA — Nabavite novi veliki ilustrirani cjenik tambura, koji svakome na zahtjev šaljem badava. —

**Pisemski papir
in kartoni
s sokolskim
grbom!**

Izdelali smo već vrst pisemskoga
papija in kartonov s sokolskim
grbom na papiju in na kuverti

Prva zaloga je
uspela izredno
lepo, zato pohi-
tite z naročilom!

Cena mapi (10 papijev oz. kar-
tonov in 10 kuvert) od Din 8—
do Din 11—

**KNJIGARNA
UČITELJSKE TISKARNE**

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA 6
MARIBOR, TYRŠEVA CESTA 44

SOKOLSKKE ZASTAVE

vezene svilom, zlatom i srebrom (ručni
rad) izradjuje najbolje i najjeftinije po
veoma umjerenim cijenama

Trgovina crkvenih stvari i
sviju vrsta društvenih zastava

LJUB. GJUKIĆ I BRAT, naslj.
ZAGREB • Bogovićeveva ulica 7

Osnovana god 1884

Zahjtevatje odmah predračune!

219-15

Sokoli i Sokolice!

Nabavljajte svečane i vježbače potrepštine
za sletove, uz najjeftinije dnevne cijene
kod brata **G. HORVATEK**, dobavljača
Saveza S. K. J.

Zagreb, Frankopanska ulica 9

Hotel »Jadran«

Sušak — Pećine

Prekrasan položaj na moru. — Sunčanje,
kupanje — sport — glazba — ples itd.

Veliko kupalište sa plažom —
najomiljelije izletistište stranaca

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

u Ljubljani

registrovana zadruga s
ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih
pravila sve sokolske organizacije
u zemlji sa svim potrepštinama,
koje su potrebne za izvajanje
programa i za postignuće ciljeva
našega Sokolstva. Izdaje i raspa-
čava tiskanice, knjige i brošure
sokolsko-programatskog, uzgojnog
i propagandističkog sadržaja, pla-
kate, diplome, značke, legitimaci-
cije i muzikalije

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Pošlansko čekovni račun Ljubljana: 13.851

Telefon broj 25-43

Zahtevatje cenik!

bratske čete Jakopovec, Sv. Ilija, Trnovec, Knežinec i Jelzabet.

Nakon pozdravnog govora brata prosvetara Josipa Novaka i izaslanika bratskog društva i župe Varaždin brata dr. Slavića počeo je tehnički program sa sledećim rasporedom: 1) Četa Zbelava-Kučan — podmladak m. i ž. (48). 2) Četa Jakopovec podmladak m. (10). 3) Društvo Varaždin — članice (6). 4) Četa Zbelova-Kučan — podmladak ž. (15). 5) Sve jedinice članovi (45) zagrebačke sletске vežbe. 6) Četa Zbelava-Kučan — podmladak m. (24). 7) Četa Jakopovec — naraštaj m. (16). 8) Četa Zbelava-Kučan — naraštaj m. (12). 9) Četa Zbelava-Kučan — naraštaj ž. (5) ritmičke vežbe. 10) Društvo Varaždin — konjica (9). 11) Četa Zbelava-Kučan — piramide i razne igre.

Nakon nastupa formirala se povorka, koja je pod vodstvom načelnika čete pozdravila nadošlu braću s trokratnim »Zdravo!« Starešina matičnog društva Varaždin lepm je govorom zahvalio i pozdravio svu prisutnu braću, kao i ostali narod.

Posle izvedenog programa, koji je bio praćen burom pljeskanja, nastala je ugodna zabava, popraćena tačkama, kao: bežanjem u vreći, štafetama, raznim igrama te najinteresantnijom i konačnom tačkom »ljudožderi«, čime je i ujedno završen čeli tehnički deo programa.

Moralan kao i materijalan uspeh ove priredbe je vrlo dobar.

Župa Zagreb

BREGANA. — Sokolsko društvo u Bregani priredilo je prošle nedelje svoju godišnju javnu vežbu, na kojoj su sudelovala također Sokolska društva Samobor sa svojim četama Sv. Nedelje, Mirnovac, Sv. Martin, i Manja Vas, dalje Sokolsko društvo Dobova i Podsused. Priredba je počela posle podne u 3 sata povorkom, koja je išla do Jesenica uz pratnju sokolske fanfare Sokolskog društva Zagreb I. Posle povorke održao je pozdravni govor starešina društva brat Pero Rajčević, a prve pozdrave uputio je Nj. Vel. Kralju Aleksandru, Prestolonasledniku Petru kao starešini Sokola Kraljevine Jugoslavije, te celom Kraljevskom domu, što su svi prisutni burno pozdravili s gromkim »Živeli«, na što je glazba zasvirala državnu himnu. Dalje pozdravlja brat starešina župskog izaslanika brata prof. Debeljaka, prvog zamenika starešine župe zagrebačke, sva prisutna društva i čete, a napose bratsko-Sokolsko društvo Samobor sa svojim agilnim starešinom br. Milan Švabićem. Zali što ne može da pozdravi zagrebačko Sokolstvo, koje je uvek rado pohrlilo u Breganu, ali je sada zaprečeno pokusima za veliki sokolski slet, koji će se održati u Zagrebu. Zatim je počela javna vežba, koja se sastojala od 10 tačaka i to: 1) Muška i ženska deca izvodila su mornaričku slikovitu vežbu s pevanjem »Vrbniče nad morem«, koja je sve prisutne mnogo zadivila. Dalje su nastupali u sletskim vežbama 2) Muški naraštaj. 3) Ženski naraštaj. 4) Članovi. 5) Impozantan je bio nastup članova sokolskih četa pod vodstvom br. Adolfa Para. 6) Posebna tačka ženskog naraštaja (Bregana) s ritmičkim sastavom brata Dolinara, bila je vrlo dobra. 7) Skupinske vežbe članova iz Dobove. 8) Na ručama nastupio odeo članova iz Samobora. 9) Muška i ženska deca iz Samobora u prostim vežbama. 10) Vežbe starije braće Samobor i Podsused. Posle javne vežbe govorio je izaslanik župe brat Stjepko Debeljak, koji je — nakon što se zahvalio na pozdravu bratu starešini — u svom snažnom i vrlo lepom govoru ocrtao značaj i važnost sokolskih priredaba i o važnosti Sokolstva na selu. Prisutni su popratili govor sa »Živio Kralj«, na što je glazba otvitala himnu. Dalje spominje govornik slet u Zagrebu, pa poziva sve na ovu veliku manifestaciju sokolske misli, gde će se skupiti ne samo svi Sokoli iz naše države, nego i ostalih slovenskih zemalja. Na koncu svog govora, koji je bio mnogo puta prekidan odobravanjem, čestita brat Debeljak društvu na lepoj izvedbi. Nakon svršenog programa, koji je vrlo dobro uspeo, razvila se ugodna društvena zabava.

F.S.

CRKVENI BOK. — Ova četa prireduje na dan 19. avgusta 1934 svoju treću javnu vežbu na letnjem vežbalištu, pa molimo bratske jedinice iz okoline da ovu priredbu posete. Uprava čete već je počela s pripremama i već je najavljen veći broj jedinica, osim toga istog dana održava se crkvena slava kojoj pored okolnog sveštenstva sudeluje i g. episkop gornjo-karlovački.

Nov, nenošen sokol. broj

kompletan, za osobu srednjeg stasa (br. odelja 48—50), prodaje se uz polovičnu cenu. Obratiti se na: Jakov Gavrančić, Zagreb, Kršnjavoga 25 priz. levo.

KRIŽCI. — Sokolska četa Križci priredila je 22. jula svoju I javnu vežbu. Maleno ovo selo imalo je vrlo svečani dan i živahan izgled. Po kućama bile su zastave i zastavice, a na lepo uređenom vežbalištu iz škole već pre podne okuplja se seljački narod, koji je u rekordnom broju (700 seljaka i seljakinja) došao na retku slavu, koja je priredena u njihovom selu. Uz sviranje sokolske glazbe iz Ludine dočekana su Sokolska društva Kloštar Ivanić, Kloštar Grad i Dubrava, te Sok. čete Caginec, Dapei, Lipovčani i Mostari-Marča. U 15.30 sati na vežbalištu nastupile su sve vežbaće kategorije. Starešina čete brat Bogdanović zasnim govorom zahvalio je narodu na poseti ove priredbe, nadalje pozdravio je pokrovitelja ove priredbe brata Zvonimira Abrama, sreskog načelnika iz Čazme. Nazdravio je Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru, što je popraćeno oduševljenim klicanjem. Zatim je brat Zv. Abram održao lep govor čestitajući lepe rezultate jednogodišnjeg opstanka ove čete. Njegov govor popraćen je oduševljenim klicanjem Kralju i Jugoslaviji. Glazba je izvela himnu,

a onda je pevačka sekcija matičnog društva Kloštar Ivanić izvela Sokolski pozdrav, Oj letni sivi sokole. Na vjisku! Skladno i odlično pevanje naišlo je na buru odobravanja. Iza toga je otpočeo javni nastup. Prvi je nastupio m. i ž. podmladak (32) iz Kloštra. U sledećim tačkama izvedeni su nastupi šegrtskog naraštaja (12) iz Ivanić Grada, članovi i članice Kloštar (skupine), naraštaj Lipovčani (9) i članovi Kloštar i Križci s igrama. Članovi iz Kloštra pokazali su odlične vežbe na preči i tuči. Izvršni bili su braća Janež Jurkin Jos. i Stj., Pantlik i Pisinjak. Dalje su izvedeni nastupi članova Ivanić Grad (ruče i skupine), članovi Križci (skupine), članice (5) Kloštar, i članova (9) Kloštar sa sletskim vežbama. Slikovita tačka bile su vežbe sokolskih seljačkih četa (30) Križci, Caginec i Dapei. Stariji seljaci su uživali gledajući svoje sinove, kako izvajaju sletске vežbe. Na kraju je požrtvovni starešina matičnog društva Kloštar brat Mr. Drago Šipuš održao krasan sokolsko-ideološki govor, rekavši da je Sokolstvo uхватило jak koren na selu, jer je sokolska misao srodna seljaku. Seljak neće da bu-

de rob, on hoće da je svoj gospodar na svojoj zemlji. Svi za jednoga, jedan za sve. Govoreći o osnivaču Sokolstva pozvao je sok. čete da i nadalje stupaju onim putevima, koje je odredio dr. Tirš. Na kraju naglasio je važnost jubilarnog sleta u Zagrebu. Govor brata Šipuš bio je toplo pozdravljen. Zatim je izveden mimohod svih vežbača, koji su i ovom prilikom bili burno pozdravljeni od oduševljene publike. Vežbama su rukovođili načelnik matičnog društva Kloštar brat Slavko Janež i četni načelnik brat Zvonimir Sajko, kao i ostali vodnici društva. Posle se razvila ugodna pučka zabava. U 7 sati bio je nastup sokolske pevačke sekcije, koja je s puno muzičke spreme izvela »More Adrijansko« i t. d. Nastalo je ponovno klicanje i oduševljenje kod mnogobrojnog seljačkog naroda. Uspeh prve javne vežbe u Križcima je potpun. Ova priredba, po učešću Sokolova i po poseti naroda i po izrečenim govorima o važnosti Sokola na selu, imala je karakteristiku zborovanja, na kojemu su manifestovali sokolski ciljevi — naši zavetni ideali: za Kralja, Narod i Jugoslaviju. Z. N.

TOPUSKO. — Dne 22. jula održana je javna vežba Sokolskog društva Topusko. Na tu vežbu došlo su skoro sve jedinice čitavog Vrginmostskog okružja, a iz Kriškog okružja došlo je br. društvo Glina i izaslanstvo br. društva Petrinja. Od strane br. župe Zagreb prisustvovao je br. župski tajnik Džamonja, a br. župu Karlovac zastupao je br. Koptiva. Pre same vežbe, a iza zajedničkih pokusa, formirana je povorka, koja je krenula s vežbališta kroz celo mesto, a u kojoj je sudelovalo preko 300 Sokola. Na ročito je upalo u oči, da je prisustvovao velik broj seoskih četa.

Nakon povorke počela je javna vežba, koja je uspeła iznad očekivanja. Raznolik i bogat program odvijao se glatko, a sve su vežbe izvedene upravo odlično. Brojna publika srdačno je pozdravljala Sokole prigodom izvedbe pojedinih tačaka programa.

Posle javne vežbe razvila se animirana zabava na vežbalištu, koja je uz svirku karlovačke sokolske glazbe potrajala dugo u noć.

Za letovanje

Svoj dopust najbolje ćete iskoristiti, ako imate zdrave noge. Posjetite naše odjeljenje za njegu nogu, gdje ćemo Vam bez boli odstraniti kurje oči i provesti stručnu masažu nogu. — Naš izbor čarapa zadovoljiće Vaš ukus. — Muške čarape flor za Din. 7.- i 10.- Ženske čarape svilene za Din. 19.-, 29.-

Djeci za ljeto
napravićete najveće veselje, ako im kupite naše udobne i nepoderive »SPORTKE«. Kraće čarape bijele ili u boji za djecu Din. 5.- i 7.-, ženske Din. 10.-

Kad idete u banju i na ljetovanje trebate udobnu obuću. Nema ljeti pravog zadovoljstva bez prozračnih i laganih cipela. Kod nas dobijete ljetne cipele, koje će zadovoljiti i Vaš ukus i Vaš džep. —

Rata